

Flest svärtor till Amos

SPORT. Amos Ekhalie värvades till IFK Mariehamn i våras, men en skada och svag fysik gjorde att han inte matchades särskilt mycket i ligan. Istället fick han dra på sig den röda tröjan i farmarlaget IF Finströmskamraterna. Och det gjorde han med bravur. Nya Ålands svärtstävling är avgjord, och Ekhalie vann med hela elva stycken. SIDORNA 18-19

Rederitoppar rasar mot golfmotståndet

NYHETER. Blivande näringsministern **Jan-Erik Mattsson** (c) får hård kritik för sin negativa inställning till en ny golfbana i Godby-Åmnäs – innan han ens har tillträtt. De näringslivstoppar som tror på golfbanesatsningen säger nu ifrån på skarpa. – Många stugägare och andra som väntar på banan skulle nog ha röstat annorlunda om

de hade vetat hur det skulle bli, säger Vikingdirektören **Boris Ekman**.

Eckerökoncernens chef **Björn Blomqvist** vet att Ålands golfklubb med säkerhet får ihop de näringslivspengar som behövs för driften av banan.

– Men fortsättningsvis är det samhället som måste bygga banan. Avkastningen

kommer att spridas över hela samhället.

Avgående näringsminister **Jörgen Strand** (fs) tror dock att det finns hopp om att golfbanan i Godby/Åmnäs kan byggas.

– Om man ser sakligt på frågan så tror jag att det löser sig, sade han när turism- och serviceföretagare från norra Åland uppvaktade med en namnlista i går. SIDAN 4

Fel att återta Viper-besväret

NYHETER. Det var fel av vikarierande landskapsåklagaren **Frida Ljungström** att ta tillbaka besväret över **Danne Sundmans** Viper-dom strax innan Åbo hovrätt skulle behandla det.

Det skriver biträdande riksåklagare **Jorma Kalske** som har synat hennes agerande. Det hon gjort strider mot god åklagarsed men inte mot lagen, konstaterar han.

Hans åsikt är att hovrätten borde ha fått pröva domen och att olyckskörningen var ett gränsfall mellan vanligt och grovt äventyrande av trafiksäkerheten.

För landskapsåklagare **Karl-Johan Nyholm** var beslutet väntat.

– Med tanke på att det var omröstning i tingsrätten så fanns det allt skäl att få domen prövad. SIDAN 11

Ärliga kunder. Folk har blivit oärligare jämfört med förr. Då kunde man sälja på kredit, nu går det inte längre, säger Erik "Säljis" Ahlström. Foto: ANDREAS DIENERT

Firar 50 år med överfulla hyllor

REPORTAGE. 1958 blev han Sälj & Köp med hela Åland. Sedan några år är **Erik "Säljis" Ahlström** tillbaka till rötterna, en liten butik på Norragatan med allt mellan himmel och jord.

Ännu kan han reta etablissemangen och några planer på att sluta har han inte vid 73 års ålder och trots sina och 50 år som företagare.

– Det är nästan så att jag fått en nytändning, säger han.

Nya Åland har besökt Säljis i högkvarteret och pratat minnen, som exempelvis om bonden i Stålsby som kom tillbaka med korvskivorna för att främmandet aldrig kom.

SIDORNA 14-15

Röstmagnet utan utskottsplats

NYHETER. I går valde det nya lagtinget sina arbetsgrupper, utskotten. Men liberale röstmagneten **Gunnar Janssons** namn finns inte i ett enda utskott just nu. Men det kan bli många förändringar när landskapsregeringen är utsedd. SIDAN 3

Varde ljus. Maria Nummelin har sin ljusterapimottagning i Röda korsgården. I det ljusa rummet får man både bot mot mörkret och tid för sig själv. Foto: JONAS EDSVIK

Möt mörkret med ljus

REPORTAGE. Det finns hopp. Det går att överleva mörkret.

Omkring 5 procent av Nordens befolkning lider av mörkerdepression. Och för många fler blir det allt tyngre att stiga upp på morg-

narna och att känna sig pigg under de mörka månaderna.

Nyan har i dag ett uppslag om mörker och höst och hur man bäst handskas med den dystra omgivningen. För **Pernilla Hurme** är mörk-

ret något positivt och hon njuter av hösten.

Vi har också besökt **Maria Nummelins** ljusterapi och listar prylarna som kanske hjälper mot trötthet och nedstämdhet.

SIDORNA 12-13

folk

7

Mångsysslaren **Henrik Beckman** gör turistrekam för Kroatien.

kultur

8

Elspeth Randelin får svenska dagen-pris på svenska dagen.

nyan-nappet

10

Mattias Nordlund vann juniorklassen i Nyan-nappet i oktober.

åland

Vår reporter **Lisa** har fått kritik av tittare för sitt risiga hår. Vi skickade henne till frisören för en total make over. Missa inte detta!

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG

vardagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00

TILLFÄLLET

EVELYN NYMAN

RÖSTA PÅ
*Ålands
Lucia
2007*

PERNILLA BERGMAN

MARIA KOSKINEN

RÖSTA VIA SMS!
Vem vill du se som Ålands lucia?
Skicka ett SMS med din
kandidats nummer till **173521**
Skriv så här: **RÖSTA LUCIA X**
Byt ut X mot numret på den
kandidat du vill rösta på.
Kostnad 0.95 euro varav 0,52 euro
går till luciainsamlingen.
Omröstningen är i kraft
till och med torsdag 29.11

ANNA AHLSTRÖM

MALIN NYQVIST

JOHANNA SCHULTZ

EMMA HELÉN

Stöd luciainsamlingen med 5 euro. Skicka ett **SMS** med **5 NYAN LUCIA** till **16323**.
Kostnad 5 euro varav 3,20 euro går till luciainsamlingen.

Besviken. Kumlinges näringsnämnds sekreterare Satu Numminen anser att landskapsregeringen borde höra av sig angående utmaningen.

Foto: ANDERS SIMS

Ingen distansarbetare har hittats

För några veckor sedan fick landskapsregeringen en utmaning från Kumlinge kommun: hitta någon i personalen som kan distansjobba i en vecka.

Någon distansjobbbar har landskapsregeringen inte vaskat fram, vilket tas emot med besvikelse i skärgården.

Landskapsförvaltningens avdelningschefer diskuterade i fredags erbjudandet från Kumlinge att skicka någon tjänsteman till kommunen för att distansarbeta en vecka. Någon lämplig person att skicka har man ännu inte lyckats hitta.

– Det är inte så enkelt att slänga iväg någon, utan det krävs mer beredning, säger förvaltningschefen **Arne Selander**.

Enligt honom funderar man kontinuerligt på hur man ska kunna utlokalisera personal.

– Men får man en sådan här förfrågan så är det en process och vi ska titta på möjligheterna.

Är ni uppriktigt intresserade av att göra något?

– Ja det finns ett intresse, men det är ett pussel som måste läggas.

”De borde svara”

På Kumlinge är man besviken på landskapsregeringen som inte lyckats hitta någon distansarbetare trots att kommunen är villig att ordna med allt det praktiska och har ställt en arbetsplats till förfogande.

– Vi har skickat inbjudan till alla avdelningar på landskapsregeringen, men bara den vikarierande personalsekretären har hört av sig, säger **Satu Numminen**, Kumlinges näringsnämnds sekreterare.

Hur tolkar du det?

– Vår inbjudan togs inte på allvar. Om man får en fråga borde man kunna svara ja eller nej.

När Numminen uppvaktade landskapsregeringen i frågan sa näringsministern **Jörgen Strand** (fs) att han skulle försöka hitta en vecka som han kunde arbeta från Kumlinge.

– Men sedan dess har jag inte hört något från honom.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax

Gunnar Jansson (lib) förväntar sig utskottsplats

Namncirkus väntar i lagtinget

Tillfälligt. Det är inte bara talman Gunnar Jansson (lib) som är tillfällig på sin post om bildandet av ny landskapsregering går som väntat. En stor del av namnen i utskotten som valdes i går måste bytas. Bilden är från i torsdags när republikens president, Tarja Halonen, öppnade det nya lagtinget. Foto: ANDREAS DIENERT

I går valde det nya lagtinget sina arbetsgrupper, utskotten. Men när regeringsbildningen är klar väntar en rad nyval och omändringar.

– Lagen kräver att utskotten skall utses nu, för att vi skall få ihop en talmanskonferens. Det är den som organiserar arbetet i lagtinget och i talmanskonferensen sitter också utskottsordförandena, säger lagtingets talman **Gunnar Jansson** (lib).

Också han är tillfällig på sin post om regeringsbildningen går som väntat. När den nya landskapsregeringen är bildad väntas nuvarande regeringschefen, lantrådet **Roger Nordlund** (c) inta talmansposten.

Ny fördelning

Gunnar Janssons namn finns inte i ett enda utskott just nu.

– Det är klart att jag är intresserad av utskottsplatser sedan. En ny fördelning av utskottsplatserna är helt nödvändig eftersom det nu

finns namn där som säkert återfinns i nästa landskapsregering, säger talman Jansson.

Avslöjar inget

Bland annat finns lantråds-kandidaten **Viveka Eriksson** (lib) med i ett par utskott, medan däremot den tilltänkte näringsministern, **Jan-Erik Mattsson** (c), inte är med i något. Eftersom hans blivande utnämning är en offentlig hemlighet avslöjar man ingenting med det.

För att ytterligare stöka till det sitter nu flera ersättare i lagtinget för de invalda som sitter i den gamla landskapsregeringen, **Jan Salmén** (c) för **Runar Karlsson** (c), **Torbjörn Eliasson** (c) för **Britt Lundberg** (c), **Henry Lindström** (c) för **Roger Nordlund** (c), **Göte Winé** (s) för **Camilla Gunell** (s) och **Dennis Jansson** (fs) för **Jörgen Strand** (fs).

Enligt förhandstipsen sitter Runar Karlsson och Britt Lundberg kvar i landskapsregeringen.

Här följer namnen i utskot-

ten som det ser ut efter gårdagens val, som skedde som sällsamt med bara ett förslag:

Lagutskottet.

Ordinarie ledamöter: Ordförande **Olof Erland** (lib), vice ordförande **Barbro Sundback** (s), **Roger Eriksson** (lib), Jan Salmén (c), **Harry Jansson** (åf).

Ersättare: **Roger Jansson** (fs), **Danne Sundman** (ob), **Mats Perämaa** (lib), Henry Lindström (c).

Finansutskottet.

Ordinarie ledamöter: Ordförande **Torbjörn Eliasson** (c), vice ordförande **Raija-Liisa Eklöw** (lib), **Torsten Sundblom** (lib), **Danne Sundman** (ob), Göte Winé (s).

Ersättare: **Dennis Jansson** (fs), **Anders Eriksson** (åf), Mats Perämaa (lib), **Roger Slotte** (c).

Näringsutskottet.

Ordinarie ledamöter: Ordförande **Anders Englund** (c), vice ordförande Dennis Jansson (fs), **Leo Sjöstrand** (lib), Roger Slotte (c), **Mika Nordberg** (ob).

Ersättare: Anders Eriks-

son (åf), **Carina Aaltonen** (s), Olof Erland (lib), Jan Salmén (c).

Kulturutskottet.

Ordinarie ledamöter: Ordförande **Johan Ehn** (fs), vice ordförande **Katrin Sjögren** (lib), Mats Perämaa (lib), **Veronica Thörnroos** (c), **Fredrik Karlström** (ob).

Ersättare: Göte Winé (s), Harry Jansson (åf), **Åke Mattsson** (lib), Henry Lindström (c).

Social- och miljöutskottet.

Ordinarie ledamöter: Ordförande Åke Mattsson (lib), vice ordförande Henry Lindström (c), Katrin Sjögren (lib), Roger Jansson (fs), Carina Aaltonen (s).

Ersättare: **Gun-Mari Lindholm** (ob), Harry Jansson (åf), Roger Eriksson (lib), **Gun Carlsson** (c).

Stora utskottet.

Ordinarie ledamöter: Ordförande Anders Eriksson (åf), vice ordförande Gun Carlsson (c), Leo Sjöstrand (lib), Viveka Eriksson (lib), Torsten Sundblom (lib), Veronica Thörnroos (c), Roger Slotte (c), Fredrik Karlström (ob),

Barbro Sundback (s), Dennis Jansson (fs).

Ersättare: Mats Perämaa (lib), Jan Salmén (c), Mika Nordberg (ob), Göte Winé (s), Johan Ehn (fs).

Självstyrelsepolitiska nämnden.

Talmannen är självskriven ordförande, ordinarie ledamöter: Viveka Eriksson (lib), Raija-Liisa Eklöw (lib), Gun Carlsson (c), Göte Winé (s), Roger Jansson (fs), Harry Jansson (åf).

Ersättare: Gun-Mari Lindholm (ob), Johan Ehn (fs), Barbro Sundback (s), Mats Perämaa (lib), Torbjörn Eliasson (c).

Nordiska rådet.

Raija-Liisa Eklöw (lib) med Veronica Thörnroos (c) som personlig suppleant, samt Fredrik Karlström (ob) med Johan Ehn (fs) som personlig suppleant.

Dessutom valdes justeringsutskott, justeringsmän samt två medlemmar i kanslikommissionen.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Lantråds-kandidat på förslag

Talman Gunnar Jansson (lib) meddelade vid lagtingets plenum i går att Viveka Eriksson, ordförande i det största partiet liberalerna, nu officiellt är på förslag som lantråds-kandidat.

Frågan bordlades till ondagens plenum, det hör till lagtingets arbetsordning att göra så.

– Vi har inte haft annat än informella diskussioner hittills, efter onsdagen tar det fart med regeringsbildningen när väl ett formellt beslut är fattat, säger Viveka Eriksson till Nya Åland.

På torsdag hoppas hon att ha en tidsplan för regeringsbildningen.

– Jag måste få tiden att hinna ta den formella gången och

prata med grupperna i lagtinget, det hör till.

I praktiken är det redan klart att liberalerna bildar regering med centern. (uw)

Formaliserad. Viveka Eriksson (lib) är nu formellt på förslag som lantråds-kandidat. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Strand (fs) har inte gett upp

”Hopp om golfbanan om debatten blir saklig”

Alltjämt hopp. Såväl avgående näringsminister Jörgen Strand (fs), som turistföretagarna Susan Andersson och Kjell Fagerholm när ett hopp om att golfbaneprojektet i Godby/Ämnäs når hamn. foto: JONAS EDSVIK

Avgående näringsminister Jörgen Strand (fs) tror att det finns hopp om att golfbanan i Godby/Ämnäs kan byggas.

– Om man ser sakligt på frågan så tror jag att det löser sig, sade han när turism- och serviceföretagare från norra Åland uppvaknade med en namnlista i går.

Han är kritisk mot att det i debatten talas om att markbytet med familjen Dahlman och sex andra markägare skulle vara oförmånlig för landskapet.

– I vulgärdebatten sägs att vi skulle skänka bort mark. Vi får mark värderad som skogsbruksmark för 250.000-

260.000 euro, men om den skulle värderats som råmark för tomter hade det handlat om 1,6 miljoner euro. Till det priset har råmark sålts nyligen i Godbyområdet. Landskapet har gjort en god affär.

Otrolig respons

Det är en lätt improviserad uppvaktningshögt upp i trapphuset på måndag förmiddag. Susan Andersson från Bastö hotell och stugby och Kjell Fagerholm från Godby kongresshotell kom på idén om en namninsamling i onsdags.

Näringsministern kommer gående genom korridoren och tar emot dem i trappan.

– Nu har vi bara företag med, men om vi bett privatpersoner skriva under hade det varit många namn. Vi har

fått en otrolig respons, säger Susan Andersson och Kjell Fagerholm överränner listan med 26 företag.

En svikare

Jörgen Strand talar om att han och landskapsregeringen hållit en rak linje i frågan hela vägen. tills nu.

– Det är synd att ni legat lågt så länge, men alla har ju trott att frågan rullar på.

Han låter klart förstå att han ser lantrådet Roger Nordlund (c) som en svikare i frågan.

– Jag hoppas vi kommer tillbaka till den sakliga debatten, säger Jörgen Strand.

I dag fortsätter förhandlingarna med Ålands golfklubb. Den springande punkten är att golfklubben kan skrapa ihop så många sponsorer att man kan betala en tillräckligt

FÖRETAGARE FÖR GOLFBANAN

Följande 26 företagare har skrivit på listan för en golfbana i Godby/Ämnäs.

Dånö strandvillor, Hjortö stugor och stockhus, Havsvidden hotell, Vincent Alandia Invest ab, Bomans stugor, Klingbergs stugor, Holmströms stugor, Kungsnäs stugor, Silverskär, Wirrans restaurang, Wirrans minigolf, Ålands schakt ab, Bastö Bykrog, Bastö Hotell & Stugby, Tjudö vingård, Björnings stugor & fiskecharter, Österlunds stugor, Norrö ab, Ålands bryggeri, Kastelholms gästhem, Alandia Gourmet, Högmans stugor, Soltuna, Ålands golvjänst, Godby service, Godby kongresshotell, Godby grill och kiosk, Godby taxi, Olles el, Ålands Idrottscenter, Enskärstugan - Kjell, Gretel Jahren.

hög hyra för den nya golfbanan.

Den tilltänkte nye näringsministern, Jan-Erik Mattsson (c), säger att han inte är emot golfbaneprojektet, när Nya Åland ställer frågan.

– Jag har aldrig sagt nej till den. Men just nu är det en hypotetisk fråga. Alla som kan

räkna vet att det stod 15-15 i frågan i gamla lagtinget, nu är det 19-11 mot projektet.

Han vill ändå avvakta med ett säkert uttalande hur det går innan golfbaneprojektet nått lagtingsledamöternas bord.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Rederichef: pengarna blir nog inga problem

– Jag tror att vi kan vara säkra på att Ålands golfklubb får tillräckligt med hjälp av näringslivet för att driva den nya golfbanan. Jag är övertygad om att klubben får fram de pengar som behövs.

Det säger Björn Blomqvist, Eckerökoncernens chef, och backar därmed upp de röster som höjs för att landskapsregeringen inte ska ändra sig från de tidigare intentionerna att bygga den nya golfbanan i Godby-Ämnäs.

Läget är inte det bästa för dem som tror på att en ny golfbana som den bästa satsningen för Åland. Den blivande näringsministern Jan-Erik Mattsson (c) har låtit förstå att han hellre arbetar för en motorbana i Eckerö, och också i övrigt befinner sig golfbanesatsningen i politisk motvind.

”Bygg banan nu!”

Nya Åland har pratat med företrädare för Viking Line och Eckerökoncernen, och enighe-

ten är total: Bygg banan nu!

Björn Blomqvist uttrycker sin ståndpunkt mycket tydligt.

– Det skulle vara bra om landskapet fattade byggbeslutet och kom till ett avtal med Ålands golfklubb om driften. Då kan klubben börja förhandla med näringslivet om pengar till driften. Det är svårt att nämna några summor, men vi har både fått signaler om att näringslivet är villigt att bidra och tittat på hur mycket vi själva kan gå in med. Jag är säker på att golfklubben får den hjälp som behövs med att få ihop pengarna.

Däremot är det – fortfarande – samhällets sak att bygga banan, anser han.

– Avkastningen kommer att spridas över en väldigt stor del av samhället. En typisk infrastruktur satsning alltså.

Vikingdirektörerna Nils-Erik Eklund och Boris Ekman är av samma åsikt.

– Gotland har många banor, och också vi skulle kunna ha avsevärt fler än vi har i dag. Efterfrågan finns, och golfspe-

larna vill gärna spela på olika banor när de kommer. Jag hoppas verkligen att banan byggs i Godby-Ämnäs, säger Nils-Erik Eklund som ser framför sig nya banor också i skärgården.

Han tror inte på dem som hävdar att intresset för golf avtar. Tvärtom.

– Också aktuella undersökningar visar att golfspelare lämnar mycket pengar efter sig. Det finns ett stort intresse från näringslivets sida att medverka. Jag hoppas att politikerna lämnar de känslomässiga aspekterna åt sidan och baserar sina beslut på fakta.

”Djupt besvikna”

Boris Ekman har ”väldigt svårt att förstå” att politikerna börjar backa i det här läget. Mark finns, en kunnig entreprenör – Ålands golfklubb – är beredd att driva banan, näringslivet vill stöda med pengar för driften, kommunikationerna till Åland fungerar.

– Om Åland får en näringsminister som inte stöder en golf-

Vackert. Strömsångarna i Godby är underbart vackra, och rederidirektörerna är säkra på att näringslivet får ihop de pengar som Ålands golfklubb behöver för att driva banan. Bygg banan nu, säger de samstämmigt. Foto: ERKKI SANTAMALA

satsning så är det många som blir djupt besvikna. Jag hoppas att det beror på att han inte har satt sig in i ämnet och att hans ställningstagande har påverkats av vulgärargumenten.

Han tror också att många stugägare och andra som kan komma att dra stor nytta av en

golf satsning ”möjligen skulle ha röstat annorlunda om de vetat att det skulle gå så här.”

– Det är obegripligt att politikerna tvekar. Det här är ju en kanonsatsning!

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Körde grovt rattfull med barn i bilen

En man i 30-årsåldern har dömts till ovillkorligt fängelsestraff för grovt rattfylleri. Straffet blev strängare eftersom han hade sina två små barn med sig i bilen.

I november i fjol körde mannen de två barnen till ett daghem i Mariehamn från familjens bostad i norra staden och sedan hem igen, trots att han druckit så mycket alkohol att promillehalten var minst 2,34.

Tingsrätten konstaterar att barnen på grund av sin ålder och sin beroendeställning till fadern inte har haft någon möjlighet att vägra åka med, och att det här var en försvårande omständighet.

En annan omständighet var att mannen tidigare, i maj 2005, dömts för grovt rattfylleri av Esbo tingsrätt.

Återfallit

Domstolen ansåg att mannen dels hade återfallit i brott och att speciellt de två minderåriga barnens säkerhet äventyrats, måste straffet bli ovillkorligt fängelse. Längden på straffet fastställdes till 65 dagar.

Tillfälligt körförbud har gällt sedan slutet av november i fjol. Det upphör den 22 november i år.

ANNIKA ORRE

Tv-avbrott i kabelnätet

■ Översynen av kabelnätet i Mariehamn Hindersböle fortsätter den här veckan. Från tisdag till fredag kan det därför bli avbrott i tv-signalen längs Backavägen, Askuddsvägen och Högbäckagatan.

Avbrotten sker dagtid. Det här meddelar nätägaren Mariehamns telefon. (ab)

Datorer stals från yrkesskolan

■ Under helgen har polisen tagit emot flera anmälningar om stöld. Från Ålands yrkesskola har någon stulit två datorer och en skärm. Stölden gjordes den 30 oktober.

Vid ett bygge i Saltvik Ödkarby har någon stulit en batteridrivna cirkelsåg. Även en tillhörande laddare och ett extrabatteri stals.

Slutligen gjordes ett inbrott på en restaurang i Mariehamn i fredags. (ml)

Pengar togs ur plånbok

■ I torsdags tog någon pengar ur en plånbok som hade tappats på Norra Esplanadgatan i Mariehamn. Polisen rubricerar händelsen som snatteri.

Bildäck skars sönder

■ I onsdags skar någon sönder ett bildäck på en bil som stod parkerad på Doktorsvägen i Mariehamn. Polisen rubricerar händelsen som skadegörelse.

Ytterligare ett fall av skadegörelse har anmälts till polisen. I en butik på Torgatan i Mariehamn har någon förstört två collegetröjor. Tröjorna gick sönder då gärningspersonen slet bort larmen från dem. Händelsen inträffade i fredags. (ml)

Flera hundra namn mot pyjamasar

Flera hundra personer har skrivit under protestlistan mot sjukhusets nya patientpyjamasar. Ännu har ledningen inte bestämt hur man skall bemöta namninsamlingen.

– Men nog är problemen stora när det här är det största problemet vi har på sjukhuset, mönstret och färgen på pyjamasen som patienterna skall sova i under ett par dygn, säger ÅHS förvaltningschef Björn-Olof Ehrnström ironiskt.

Nya Åland uppmärksammade i mitten av oktober de nya patientpyjamasarna som hade beställts in till Ålands central-sjukhus. Personalen på sjukhusets BB-avdelning var då mycket hårda i sitt omdöme om de nya pyjamasarna och de hade satt igång en namninsamling mot kläderna.

– Tänk dig själv att du vaknar upp på sjukhus och mår dåligt och så måste du dessutom ha de här fula och obehagliga kläderna. Det går bara inte att se ut som du är tagen från en dansbandscen på 80-talet, sade personalen.

De nya pyjamasarna har ett spräckligt mönster och finns i olika färger. Tidigare har patientkläderna på sjukhuset varit enfärgade, bland annat i grönt och rosa. När Nya Åland talade med personalen som satte i gång namninsamlingen i oktober sade de så här:

– Målet med insamlingen är få andra kläder. Och att vi ska bli tillfrågade och kunna påverka valet, att till exempel få prova olika alternativ innan beslut tas, säger **Susanne Ekholm**.

Flera hundra namn

Nu har protestlistorna läm-

Flera hundra namn. I oktober startade personalen på BB en namninsamling mot sjukhusets nya patientpyjamasar. Nu har protestlistorna lämnats in och underskrifterna är flera hundra. Här visas pyjamasarna upp av Marika Lappi, Susanne Lund, Diana Lindberg, Susanne Ekholm och Torun Mattsson.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

nats in. De ligger på förvaltningschef **Björn-Olof Ehrnströms** bord.

Vad händer nu?

– Det vet jag inte, vi har inte behandlat listorna än.

Ehrnström har inte räknat namnen på listorna, men han säger att det rör sig om flera hundra underskrifter.

– Men nog är problemen stora när det här är det största problemet vi har på sjukhuset, mönstret och färgen på pyjamasarna som patienterna skall sova i under ett par dygn.

Ehrnström säger att pyjamasarna inte kommer att re-

turneras. Man har beställt in ungefär 150 stycken och de har redan börjat användas. Om nya annorlunda pyjamasar skall beställas blir ett senare beslut.

Har ni fått några reaktioner från patienterna som använt pyjamasarna?

– De jag har pratat med har inte fått några reaktioner från patienterna. Jag har ju inte läst namnen på protestlistorna än, men det verkar vara personalen som protesterar.

Involverad personal

När de omdiskuterade py-

jamasarna beställdes in var personalen på de olika avdelningarna inte involverad. Ehrnström säger dock att målet är att personalen skall vara få vara med och påverka sådana här beslut.

Har det någonsin förekommit sådana här protester mot något som sjukhuset har beställt in förut?

– Nej, inte vad jag vet.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

ÅHS förvaltningschef Björn-Olof Ehrnström har tagit emot protestlistorna men vet ännu inte hur protesten skall bemötas.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Straff för rattfyllerier

■ En MC-förare har dömts till 40 dagsböter, sammanlagt 720 euro, för att i augusti ha kört sin svenskeregistrerade motorcykel från Finström Tjudö till Hammarland Näfsby med minst 0,87 promille alkohol i blodet. Körförbudet upphör i december.

En man har dömts till 35 dagsböter, sammanlagt 210 euro, för rattfylleri i Mariehamn. Mannen hade kört personbil i Västerhamn med minst 0,8 promille alkohol i blodet i september.

En man har dömts till 60 dagsböter á 23 euro, sammanlagt 1.380 euro, för sjöfylleri begånget i Mariehamn i juli. Mannen hade kört motorbåt från Österhamn ut på Slemmerna trots att han hade minst 1,98 promille alkohol i blodet. Han hade haft en passagerare i båten.

En kvinna har dömts till 50 dagsböter, sammanlagt 300 euro, för rattfylleri och grovt äventyrande av trafiksäkerheten. Hon hade kört personbil från Lemland till Jomala Gottby med minst 1,07 promille alkohol i blodet.

I Gottby förlorade hon kontrollen över fordonet och körde i diket. De fyra passagerarna skadades inte i olyckan. Körförbudet gäller till i januari nästa år. (ao)

Körde om polisbil – fick dryga böter

■ En 20-årig bilist gjorde en oförsiktig omkörning på Kaptensgatan i Mariehamn i maj i år. Bilen som blev omkörd var en polisbil som börjat svänga till vänster in på Nygatan och som tvingades väja upp på trottoaren och bromsa kraftigt.

Bilisten har medgett att han kört om utan att kunna föra tillbaka bilen till höger körfält utan fara eller utan att väsentligt störa den övriga trafiken. Han hade en passagerare i bilen.

Följden blir ett kännbart bötesstraff, konstaterar tingsrätten och dömer bilisten till 45 dagsböter, 315 euro, för grovt äventyrande av trafiksäkerheten. (ao)

Dryga böter för sjöfylleri

■ En man från Helsingfors har dömts för sjöfylleri begånget på Kökar den 16 juni i år. Han förde sin segelbåt åtminstone från vattnet utanför Kökars ören till sjöbevakningsstationen på Kökar trots att han druckit så mycket alkohol att han hade minst 2,59 promille i blodet.

Han hade två passagerare i den nio meter långa båten. Straffet blev 85 dagsböter á 101 euro, sammanlagt 8.585 euro. (ao)

Fängelsestraff för grov rattfylla

■ En kvinna i 30-årsåldern har dömts till fängelsestraff i 55 dagar – villkorligt – för grovt rattfylleri i augusti. Kvinnan körde på Nygatan och Ålandsvägen och vidare till Västra utfarten med 1,86 promille i blodet.

Prövotiden går ut i april 2009 och körförbudet gäller till april nästa år.

Som tilläggsstraff fick kvinnan 30 dagsböter á 21 euro, 630 euro. (ao)

Soteld i skorsten kunde släckas

Men huset blev helt vattenskadat

En soteld bröt ut i en skorsten i ett bostadshus i Jomala Kungsö vid 18-tiden i går kväll. Brandkårerna fick elden under kontroll på en halv timme men huset blev mycket vattenskadat.

– Än en gång en soteld i en stålskorsten, säger brandchefen **Jan Johansson** om branden i ett tvåplanshus i Jomala Kungsö i går kväll.

– Konstruktionen klarar inte en ordentlig soteld, konstaterar han.

Gottby och Jomala frivilliga brandkårer kallades till platsen liksom rökdykare från Strands FBK.

– Det brann kraftigt i mellanbjälklaget men brandkåristerna lyckades släcka branden på mindre än en halv timme, säger Jan Johansson.

Familjen eldade uppenbarligen i husets kakelugn när elden bröt ut.

– Huset är bärgat men mycket vattenskadat. Allt vatten som sprutades mot taket rann ner i huset. Tio man får arbeta i natt med att rädda det som räddas kan, sa Johansson i går kväll.

Huset vattendammsögs, möbler och andra inventarier togs vara på och alla isolering,

Stort uppbåd. Flera kårer deltog i släckningsarbetet i Jomala Kungsö i går kväll då en soteld bröt ut i en skorsten i ett bostadshus.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

som sugit åt sig vatten som en tvättsvamp, skulle tas bort.

Ingen i familjen kom till skada under branden men huset går inte att bo i förrän det

reparerats grundligt.

– Det blir säkert en stor affär kostnadmässigt innan huset är beboeligt igen, säger Jan Johansson.

En av grannarna stod på sin trappa och följde uppbådet vid grannhuset.

– Vi märkte ingenting förrän brandbilarna började komma.

Då såg vi att det slog ut rök och gnistor från skorstenen, säger han.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn
GUSTAV ADOLF

Dop

Agnes Elin Jansson döptes i lördags, den 3 november, i hemmet i Kroklund. Hon är dotter till Linda Enlund Jansson och Dan Jansson i Saltvik Kroklund.

Aston Jan Christian Grönlund döptes i lördags, den 3 november, i Margaretagården i Mariehamn. Han är son till Charlotte Berndtsson och Sam Grönlund i Mariehamn.

Ebba Maria Grane döptes i söndags, den 4 november, i Geta kyrka. Hon är dotter till Cecilia Laino och Eddie Grane i Västergeta.

Nygifta

I lördags, den 3 november, vigdes i Årldö kyrka **Ann-Marie Christina Gyllner** och **Karl Bror Sune Lindholm**, från Hässelby i Sverige. Brudgummen är bördig från Vårdö. Vigseln förrättades av prosten Juanita Fagerholm-Urch.

I fredags, den 2 november, vigdes i Ämbetshuset i Mariehamn **Ingela Ingeborg Lintula** och **Markus Karl Bernhard Öhman**, båda från Hammarland. Det gemensamma familjenamnet blir Öhman. Vigseln förrättades av häradsskrivare Sirja Bo-man.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning
undanbedes
vänligen
Margareta Mansén

TACK

Varmt tack till alla som hedrat minnet av vår kära
Ruth Widman
De anhöriga

GRATTIS

Släkt och vänner
lördag 17.11
dags att släppa loss
kom till Högtomt kl 18.00
och fira med oss.
Vi bjuder på fisksoppa
som nog skall smaka
på det följer kaffe och kaka
Greta har dragspelet med
och hjälper till
så alla får svänga
sina lurviga om man vill.
Välkommen!

Kom ihåg

■ ■ ■ **ABF-Åland:** Onsdagarna 14 och 21 november anordnar ABF-Åland en kurs i Mötesteknik och Föreningskunskap kl.18.30. Kursen hålls i Blå teatern, Ålandsvägen 55 i Mariehamn. Kursledare är Kurt Gustafsson. Anm. och förfr. till tel.16 707 eller 040 588 89 95 före 9.11.

■ ■ ■ **ABF:** Motionsgymnastik i Strandnäs skola (norra) kl.18.30 alla måndagskvällar med Sinikka Östberg pågår. Kom och prova på! Ev. förfr. tel 16 707.

■ ■ ■ **Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården alla tisdagar och fredagar, kl 19.00.

■ ■ ■ **Alopecigruppen:** Träff tisdag 6.11 kl 19.00 vid HandiCampen, Skarpansvägen 30. OBS! Vi har bytt rum till biblioteket, samma ingång (norra). Nya och gamla deltagare hjärtligt välkomna!

■ ■ ■ **Diabetesföreningen på Åland:** Höstmöte på Röda Korsgården onsdag 7.11 kl 19.00. Stadgeenliga förhandlingar. Ortopedingenjör David Jonsson föreläser. Lotteri. Servering. Välkomna!

■ ■ ■ **Eckerö marthaförening:** Möte tisdag 13.11 kl 19.00 i Ekergården. Gamla och nya medlemmar välkomna.

■ ■ ■ **Eckerö socialdemokrater:** Höstmöte måndag 12.11 hos Sanna och Roffe. Alla hjärtligt välkomna. Frågor, ring Gudrun tfn 38 325.

■ ■ ■ **Epilepsigruppen:** Träff tisdag 6.11 kl 19.00 vid HandiCampen, Skarpansvägen 30, hallen (östra ingången). Nya och gamla deltagare hjärtligt välkomna!

■ ■ ■ **Folkhälsan i Jomala:** Inget föräldra-/barncafé tills vidare.

■ ■ ■ **Folkhälsan i Lumparland:** Lättgymnastik: måndag, 12, och 19.11 kl 19-20 på Skolan. Mjuka rörelser, stärkande övningar och avslappning.

■ ■ ■ **Folkhälsan och Röda Korset i Lumparland:** Gemensamt höstmöte torsdag 8.11 kl 19.00 i matsalen på skolan.En stadig grund håller oss trygga; Fotvårdare Petra Eriksson kommer och berättar om hur glada friska fötter påverkar vår hälsa! Stadgenliga förhandlingar. Kaffe & smörgås. Försäljning av Lucialotter och Landskapskalendern. Alla välkomna till en trevlig samvaro!

■ ■ ■ **Folkhälsan i Lumparland:** Inspirationsträning på gymmet: torsdag 15 och 22.11 kl 19-20. Träning vid olika stationer för att få inspiration och idéer till en omväxlande gymträning. Utlottning bland dem som besöker gymmet fram till sista november. Vinn en 3 rätters middag! En vinstchans/besök!

■ ■ ■ **Folkhälsan i Lumparland:** Vi behöver några anmälningar till för att hålla kursen: matlagning för ungdomar från åk 7 och äldre. Anmäl dig till Leena Westerlund

■ ■ ■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Uthyes: resesångar, matstolar, Spina-bac-kudden för dej med sjuk rygg. Ring kansliet, tel 14 777, må-tu kl. 09-14 eller maila folkhalsan@mariehamn.hotmail.com.

■ ■ ■ **Folkhälsan:** Stavgång på måndagar kl 10.00 vid huvudingången till Folkhälsans allaktivitetshus. Tag med egna stavar om du har, annars finns det att låna! Det kostar ingenting. Välkomna i stadiga skor!

■ ■ ■ **Fornföreningen Fibula Saltvik:** Allmänt medlemsmöte torsdagen den 8 november kl. 19.00. Vi samlas i Boogråden, Kvarnbo, Saltvik. Alla intresserade nuvarande och blivande medlemmar är välkomna. Vi planerar nästa års verksamhet samt diskuterar olika förslag och idéer. För mer information se hemsida: www.aland-vikingar.com eller ring: +358 (0) 457 342 75 00.

■ ■ ■ **Fri från narkotika:** FA-möten (anonyma familjer) tisdagar kl 19 på Margarethagården. Anonyma familjer är en gemenskap av anhöriga och vänner till drogmisbrukare som delar sina erfarenheter, sin styrka och sitt hopp med varann. Vid frågor tel: 040-837 71 15.

■ ■ ■ **Föräldraföreningen för barn med särskilda behov:** Autism- och asbergergruppen har höstens sista träffar på Orion onsdag 7.11 och tisdag 4.12 kl. 19.00. Har du frågor ring 050 560 4609. Gamla och nya välkomna!

■ ■ ■ **Hoppets Stjärna:** Tar emot julpaket vid Nygatan 11 (ingång från parkeringen på husets baksida) enligt följande: torsdag 8 november kl.18.00-21.00, lördag 10 november kl.10.00-14.00, måndag 12 november kl.18.00-21.00, torsdag 15 november kl. 18.00-21.00, lördag 17 november kl.10.00-14.00, måndag 19 november (sista inlämningsdag) kl.18.00-21.00.

■ ■ ■ **Hälsofrämjandet:** Kurs i modern matlagning hos Ritva Björklund i Ödkarby torsdag 15.11 kl 19. Anmälan senast tisdag till Ritva tel. 0457 378 9825.

■ ■ ■ **LC Åland Freja:** Månadsmöte torsdag 8.11 kl.18.00 i Ålands Yrkesskola. Meddela förhinder till Lion/Terttu tel.16 251 eller 040 717 8421. Observera avvikande plats!

■ ■ ■ **MFBK:** Höstmöte torsdag 8.11 kl 19.00 i Doktorsvillan. Styrelsemöte kl 18.30.

■ ■ ■ **Mariehamns Marthaförening:** Månadsmöte tisdag 13.11

kl.13.00 i Villa Carita. Gamla och nya medlemmar välkomna.

■ ■ ■ **Mariehamns pensionärer:** Nu ska vi dela ut vår tidning Nyset, tisdag 6.11. Tidningen finns på Röda Korsgården kl 11.00. Hoppas alla utdelare kan ställa upp. Välkomna.

■ ■ ■ **Nia Åland:** Tisdag 6.11 tränar vi i Röda Korsgårdens festsal. Samma tid dvs kl 17-18. Har du funderingar så ring Beatrice 0457 342 68 90.

■ ■ ■ **Parkinsongruppen:** Kurs med talterapeut Marianne Salo. Anhöriga är också välkomna. Sista kurstillfället onsdag 7 november kl. 13.00-13.45 i HandiCampens bibliotek, Skarpansvägen 30. Välkomna!

■ ■ ■ **Power Club:** Pool Disco i Mariebad lördag 10.11 kl 18-20.45. Medlemmar varmt välkomna, även om du ej hunnit få ditt medlemskort!

■ ■ ■ **PSA-gruppen:** Träff torsdag 8.11 kl 19.00 i Handicampen.

■ ■ ■ **Vårt hjärta:** Tomteverkstad/generationstomtar startar måndag 12.11 kl 18.30 i Ålands idrottscentrum, Godby med Karin Eklund som kursledare. Följande tillfällen 19 och 26.11 samt 3 och 10.12.

■ ■ ■ **ÄPF:** "Må bra dag" för kvinnor som lever på ett jordbruk. Lördag 10.11 kl 11-15 i Källbo skola i Godby. Kom och prova på olika behandlingar och träffa andra jordbrukarsystrar.

■ ■ ■ **Ålands frimärkssamlarförening:** Möte onsdag 7.11 kl 19.00 i Ålands bildningsförbunds lokal, Ålandsvägen 36. Ungdomsgruppen sammanträder kl 18.00. Alla välkomna.

■ ■ ■ **Ålands försökstation:** Tisdag 6 november kl.19 inbjuder vi till en ny fruktodlarträff på Försöksstationen för att ge er möjlighet att bekanta er med vårt nya äppelsortiment. Välkommen!

■ ■ ■ **Ålands lungskadeförening:** Vänligen lämna in lotterivinster för Godbymässan till Handicampen senast fredag 9.11.

■ ■ ■ **Ålands marthadistrikt:** Styrelsemöte tisdag 6.11 kl 12.00 på kansliet. Marthaförbundet deltar.

■ ■ ■ **Ålands nykterhetsförbund:** Höstmöte tisdag 6.11 kl 19.00 på Villa Carita, Ålandsv. 47. Stadgeenliga ärenden. Marie Johansson berättar om sitt forskningsprojekt "Ungt liv utan rus".

■ ■ ■ **Ålands synskadade:** Höstmöte lördag 10.11 kl 12.00 på Ankaret. Stadgeenliga förhandlingar, kaffeservering. Blindveckan v. 46 har vi måndag 12.11 kl 18.00 en filmkväll med syntolkad film. Kaffeservering med smörgåstårter. Alla hjärtligt välkomna.

sig till **Karin Eklund** tel: 018-49 701 gsm 0457 342 73 85 eller e:post rokstopp@aland.net senast den 8 december 2007. Om det finns frågor ring gärna! Christoph Treier har också varit till Högstadieskolornas elever i Godby, Kyrkby (Jomala), Strandnäs och Övernäs i Mariehamn den 31 oktober och 1 november för att ge coaching åt de elever som har slutat röka. Det är nu tredje året som Samarbetsprojektet Anti-rök i högstadieskolorna på Åland genomförs.

Bankdirektör pensioneras

Bankdirektör **Lars Donner** vid Ålandsbankens huvudkontor i Mariehamn avgår från sin tjänst i måndasskiftet februari-mars 2008. Han har tjänstgjort i banken i 35 år och fyller 60 år i april.

– Jag går i pension, förklarar Donner.

För närvarande leder han arbetet för bankens riskhantering och centrala staben, tidigare var hans ansvarsområde företagskrediter.

Bankdirektör Lars Donner.

OBS! Det händer

Sorg. Drottning Elisabeth (Helen Mirren) och Prins Philip (James Cromwell) visar sig för första gången vid blomstermassorna som sörjande engelsmän lagt utanför Buckingham Palace efter Dianas död. Bild ur filmen.

TISDAG 6.11 MUSEIGUIDNING
■ ■ ■ **Ålands museum kl 12.00.** Gunilla Nilsson visar sin skosamling.

NÖJE
■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

TEATER
■ ■ ■ **Ålands museum, filmsalen, kl 18.30.** Teater Virus ger "Oleanna" av David Mamet. I rollerna Sonja Ahlfors och Anders Slotte, regi Ulrika Bengts.

SVENSKA DAGEN
■ ■ ■ **Ytternäs skola kl 12.30.** Allsång och sång av eleverna.
■ ■ ■ **Röda korsgården kl 18.30.** Allsvensk samlings fest. Olof Salmén minns nyligen bortgångne Olof M Jansson, **Maria Knyp-hausen** berättar om sitt projekt med att fotografera åländska hus. Fiolmusik och sång.
■ ■ ■ **Idrottsgården kl 19.00.** Välkomsttal av lagtingsledamot Camilla Gunell, festtal av Mark Levengood, musik med Krusbär och Pappas Eget Band. Konferencier Lotta Angergård. Gratisbiljetter kan hämtas på Stadsbiblioteket och på Nordens institut.

ONSDAG 7.11 BIO
■ ■ ■ **Föglö Bioborgen kl 19.00.** "The queen" med Helen Mirren i huvudrollen som drottning Elisabeth. T-7. Filmen handlar om tiden närmast efter prinsessan Dianas död, när Tony Blair just tillträtt som premiärminister, och hur drottningen och hovet hanterar

sina egna och folkets reaktioner. När filmen visades på bio Savoy fick den fyra stjärnor av Nyans recensent, som skrev så här: "Filmen talar om vad det innebär att vara en kunglighet tusen gånger tydligare än en julinter-vju med Bernadottes eller alla säsonger av Hey Baberiba. Michael Sheen (som spelar Tony Blair) och Oscarsbelönade Helen Mirren går in i rollerna och gör dem till sina. Man behöver inte vara monarkist för att känna sympatier för drottningen. Alla andra kungligheter förblir statister."

CAFÉ
■ ■ ■ **Geta församlingshem kl 12.30.** Onsdagscafé med lunch och program.

MUSIK
■ ■ ■ **Ålands musikinstitut kl 19.30.** Elever bjuder på instrumentalmusik och sång. Musik av Bach, Mozart med flera.
■ ■ ■ **Jomala Rönngården kl 18.30.** Körglädje med Åsa Isaksson.

NÖJE
■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Totte.

TEATER
■ ■ ■ **Ålands museum, filmsalen, kl 18.30.** Teater Virus ger "Oleanna" av David Mamet. I rollerna Sonja Ahlfors och Anders Slotte, regi Ulrika Bengts.
■ ■ ■ **Mariehamns stadshus kl 19.00.** "Stormskärs Maja". Musikteater av Jussi Helminen efter Anni Blomqvists romansvit. I huvudrollerna Sara Henriksson och Anders Sims. Regi: Robert Liewendahl. Kapellmästare: John-Adam Sjölund.

Hallå där

Hallå där mångsysslaren
Henrik Beckman.

Vad gör du i Kroatens turistbroschyr?

– Jag gör reklam för Kroatien. Så enkelt är det.

Vad gör du på bilderna?

– På den stora vandrar jag i en vinodling, på två av de mindre förekommer ett slags typisk kroatisk matlagning, kallat "peka". Man värmer först ett gjutjärnslock och så får kött och grönsaker badda under det. Det blir saftigt och gott, men tar flera timmar att laga. Mannen på bilden håller på att skära upp lufttorkad skinka. Han är för övrigt polischef i den lilla by där jag brukar håller till.

Är detta med "peka" något för din restaurang på Bärö kanske?

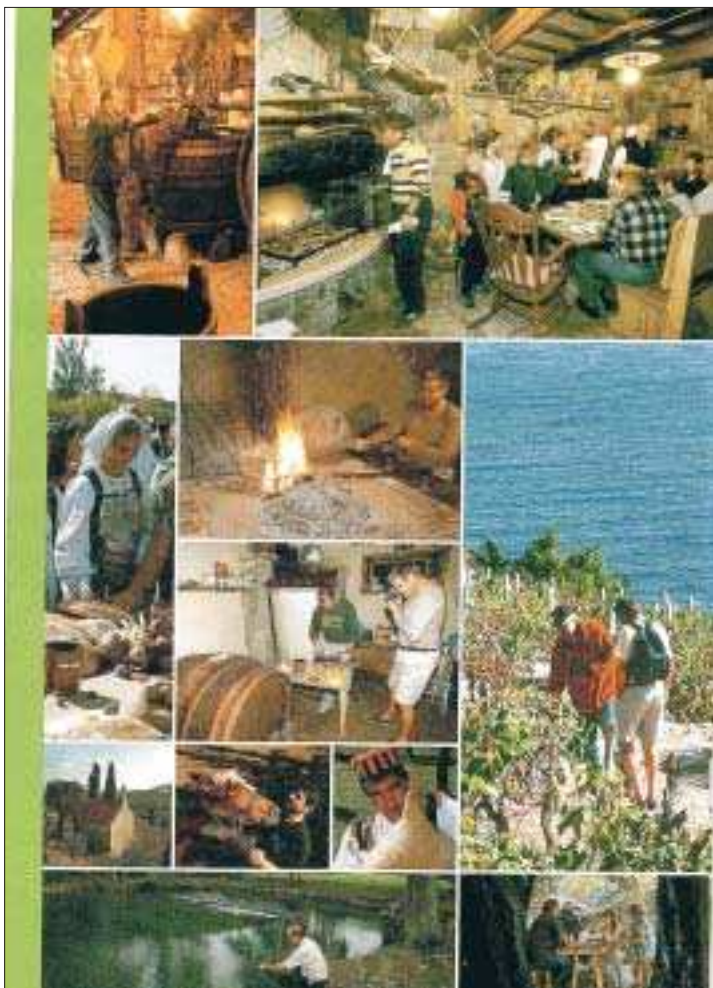
– Jo, jag har tänkt att någon gång ska jag arrangera en kroatisk afton där.

Hur blev just du fotomodell?

– Jag råkade känna personerna som arbetade med att få fram broschyren.

Varför Kroatien?

– Jag reste dit första gången för fem år sedan och blev förtjust.

Fotomodell. Henrik Beckman förekommer flitigt i en broschyr som gör reklam för småföretagare i Kroatien. Här ses han på tre olika bilder. Han har själv täta kontakter med landet och förmedlar bland annat seglingsresor dit. Här ses en kopia av en sida i broschyren.

Nu har jag goda vänner där, bland annat ett par där kvinnan ursprungligen är från Finland. Makarna driver ett litet hotell med restaurang. Dit brukar jag förmedla resor. Redan har åtskilliga ålänningar bott hos dem. Dessutom arrangerar jag seglingsresor i Adriatiska havet utanför Kroatiens kust. I höst har redan fem grupper med ålänningar varit och seglar där, alltså kanske ett 30-tal personer.

Har du en resebyrå också?

– Nej då, men jag kan hjälpa till att förmedla resor. Den som vill ha hjälp är välkommen att kontakta mig.

Vilken är bästa tiden att resa till Kroatien?

– På våren eller september är bra. Då förlänger man sommaren.

Hur många bor i landet?

– Ungefär 4,5 miljoner personer.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Snö störde tv-signal

■ Det kraftiga snöfallet i lördags störde tidigt på morgonen MCA:s tv-signal. I stort sett alla kanaler i kabelnätet drabbades.

– Termostaten som styr värmeslingorna i parabolantennerna slog inte på vilket gjorde att parabolerna blev snötäckta, förklarar MCA:s vd

Ove Andersson.

Felet kunde åtgärdas snabbt och vid halv nio tiden på lördagen var samtliga TV-kanaler tillbaka.

Ove Andersson påpekar att värmeslingorna i parabolantennerna, även då de fungerar,

inte står emot hur hårt snöfall som helst.

– Vråker snön ned blir parabolerna snötäckta med störningar som följd. Men värmeslingorna gör att snön smälter bort mycket snabbare. (ml)

DANS PÅ VALBORG

i Lemland, lördag 10.11 kl 20.00.

Musik: Bjarne Eklom

Alla som vill dansa är välkomna!

Arr: Dansens vänner

Ett stort tack till alla som gjorde Damernas afton till en lyckad kväll

Tack till våra sponsorer

Birka	Viking Line	Linas systuga	EM möbler
Svalan	Marimekko	HåWe bil	Godby Shipping
ÅCA	Harrys El	Dental Center	Signes
Lucky	Tyger & Sânt	Eckerö linjen	I-B Wiktorsson
Chipsen	Nya Åland	Zygos	K-O Lind
Esso	Ge-Foto	Posten	Ålands Idrottscenter
Time Out	Salongen	Syrrens	Butik Hemtrevligt
Vi Två	Guldviva	Botnia Foto	Restaurang Vreten
Duvan	Bagarstugan	Dinéra	Tiger Balsam
Jomala Bilplåt & Service			

Modevisning

Bra	Kazu	Läderbiten	Madison	Me and Pia
Slick	Sportcenter	Tara	Frisyren	gjorda av Gita salongen

Utställare

Gita salongen	Angelas Beauty Base	Blizz 4 U	City blomxor
Sundqvists resor	Wikströms Ur & Guld	F.ma Erik Mattsson	
Hasses ur och Guld	Bromarks presenter & inredning		

Hand some four, Mikael Lönnqvist, Joakim Sjöroos, Gunnar Silander, Tom Björkman och alla som bidragit med en annons

Tack för att Du hjälper Lions hjälpa!

Tidningen Åland sänder inte tv över Smedsböle

Tidningen Åland har bestämt sig för att inte sända tv i Ålands Radios marknadsda tv-kanal under nästa år.

– Vi fick beskedet från dem förra veckan, säger Ålands radio och tv:s vd **Pia Rothberg-Olofsson**.

Hon berättar att beslutet gäller nästa år, man tecknar nämligen avtal för ett år i taget.

Fokuserat

Tidningen Ålands vd **Dan-Johan Dahlblom** förklarar att

man har tittat på möjligheten att sända över Smedsböle men inte sett någon ekonomisk möjlighet.

Är det för dyrt att sända via Smedsböle?

– Vi har från början fokuserat på webb-tv, inte marknadsd tv. Steget mellan webb-tv och marknadsd tv är stort.

Dahlblom säger att Tidningen Åland i stället kommer att sända via internet. Han beräknar att sändningarna skall komma i gång någon gång under hösten.

– Vi befinner oss i en utvecklingsfas, vi har sagt att vi skall komma i gång med sändningarna någon gång under hösten.

Kaj Grundströms TV Åland och Åland 24 vill fortfarande sända i Ålands radios tv-kanal nästa år.

– Tiderna för TV Åland och våra egna sändningar är klara, nu kvarstår det att bestämma tider för Åland 24, och de har lämnat in vissa önskemål redan, säger Rothberg-Olofsson. (ml)

Den trevliga butiken i Kroklund!

MATKROKEN

Saltvik, Kroklund
Tel. 48 177
Fax 48 041

Livsmedel Bankservice Postombud Bensin Blommor
Videofilmuthyrning Tips & Lotto

Veckans erbjudanden 6 - 10 november

GRISKARRE	6 ⁹⁵ / _{kg}
BLÅ LÄNK 580 g	1 ⁸⁹ / _{st}
HACKADE BIFFAR av gris	9 ⁵⁰ / _{kg}

Lammburgare	10 ⁹⁵ / _{kg}
Lammstek med lårbén	9 ⁹⁰ / _{kg}
Grislägg benfri, rimmad	7 ⁹⁵ / _{kg}

Ät frukt & grönt och må bra

Kruksallad Finland	0 ⁷⁹ / _{st}
Morötter 3 kg, Finland	1 ⁸⁹ / _{påse}
Bananer Eldorado	1 ⁵⁹ / _{kg}
Satsumer Spanien	1 ⁷⁹ / _{kg}

Pannfärdigt till helgen, lätt & gott Gäller fredag-lördag 9-10 november

Grisstek benfri, i bit	6 ⁸⁵ / _{kg}
Nötrullader ostfyllda	12 ⁹⁵ / _{kg}
Pepparinoisetter	10 ⁹⁵ / _{kg}
Entrecôte	14 ⁹⁵ / _{kg}

ÖPPET:
Må-fre
9.00-18.00
Lördag
9.00-15.00

Vi SMÅ - barnartiklar

Måndag-onsdag 12-15, måndag-tisdag 18-20,
första lördagen i månaden 12-15. Tfn 0457 361 3230

Du kan också beställa varor för avhämtning via vår e-post:
order@matkroken.aland.fi

Välkommen in!

SPECIALSTÄMPLING

Specialstämpling och försäljning lördagen den 10 november i Mariepark i Mariehamn kl. 15-18.

Välkommen!

POSTEN, FRIMÄRKEN
PB 100, 22101 MARIEHAMN
TEL. 636 639, FAX 636 608
www.posten.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Ljud högt, ljud fritt från strand till strand
i tusen sjöars land.

JOHAN FRIDOLF HAGFORS I MODERSMÅLETS SÅNG

Kön och makt med Viirus

Den som har makt har också ett stort ansvar och bör veta hur han eller hon ska förvalta sin makt på ett bra sätt. Det säger skådespelaren Anders Slotte som spelar en maktroll i Teater Viirus gästspel i Mariehamn i kväll och i morgon.

Två personer står på scenen i pjäsen Oleanna av David Mamet – universitetsläraren John spelad av Anders Slotte och studenten Carol, spelad av Sonja Ahlfors.

Konstellationen är klassisk – en äldre man med en position i samhället och en ung kvinna som möts och det blir ett dramatiskt möte, en maktkamp där det mesta går snett.

– John bestämmer spelreglerna, mötet sker på hans territorium – ett lärarrum på universitet. Han är blind för vilken kraft hans ord har, han är helt enkelt omedveten om hur hans beteende kan uppfattas.

Det säger triön bakom pjäsen, som spelas på Ålands museum i kväll och i morgon kväll – regissören **Ulrika Bengts** och skådespelarna Slotte och Ahlfors. De tre är frilansare som gör den här pjäsen tillsammans för Teater Viirus.

Tar strid

Pjäsen skrevs 1992 av David Mamet som anses vara en av vår tids främsta dramatiker. Pjäsen är ofta spelad och mycket analyserad, det har bland annat skrivits doktoravhandlingar om den.

Teatertrio. Ulrika Bengts har regisserat, Sonja Ahlfors och Anders Slotte står på scenen i Oleanna, som Teater Viirus spelar i Mariehamn i kväll och i morgon.
Foto: JONAS EDSVIK

– Det är en smått rafflande föreställning och en dramaturgiskt effektiv pjäs i amerikansk stil. Det betyder att handlingen hela tiden rör sig framåt och det blir en ständig kamp om vem som har övertaget, säger Ulrika Bengts.

Pjäsen är ett drama om kön, makt och klass med sexuella trakasserier som ledmotiv.

– Carol känner sig kränkt och förnedrad av John och hon agerar och tar strid mot honom.

Vad hon slutligen gör vill ingen avslöja på förhand men ”mötet utvecklar sig till en katastrof som för alltid förändrar deras liv”.

– Pjäsen skildrar ett globalt fenomen och den är mycket välskriven. Som åskådare vet man inte direkt vem man ska sympatisera med, man kan ta parti för båda.

I skolor

Anders Slotte säger att han

hoppades att Ulrika Bengts som regissör skulle införa en del nya element till den här uppsättningen – och det har hon lyckats med. Det blir bland annat en del stiliserade moment, en del musik och också ”en hel del fäktning”.

– Jag vill att publiken ska bli underhållen och att pjäsen ska väcka frågor och tankar. Däremot ska den inte ge några svar, säger Ulrika Bengts.

Pjäsen hade premiär i Eke-

näs i september och har efter det spelats i flera städer i Nyland och även i Österbotten. Pjäsen har också getts i skolor.

– Det har varit intressant. Eleverna har skrattat mycket åt avsnitt som inte annars väckt så mycket skratt. De har tydligen känt igen sig i situationen lärare-elev, säger Sonja Ahlfors.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Elsbeth Randelin får svenska dagen-pris

Skolbibliotekarien Elspeth Randelin i Ytternäs skola i Mariehamn får i dag Åbolands svenska kulturfonds Svenska dagen-pris år 2007. Två andra mottagare är journalisten Folke Pahlman i Pargas och författaren Berndt Mårtensson i Houtskär.

Elsbeth Randelin får priset för att hon inspirerar barn och ungdomar till att läsa.

Fonden skriver att Randelin är eldsjelen bakom projektet ”livslångt läsande” vid Ytternäs skolbibliotek i Mariehamn. Det noteras också att hon är en av de drivande krafterna bakom Barnens litteraturdagar.

Inspiratör

– Dessutom har hon engagerat både pappor och idrottsgrupper i olika läsprojekt. Elspeth Randelin är en entusiastisk inspiratör och vägledare, skriver man också.

Priset till Elspeth Randelin delas ut på svenska dagen-festen i Mariehamn i kväll kl 19 på Idrottsgården i Mariehamn.

Pahlman och Mårtensson får sina pris vid lokala svenska dagen-fester i Åboland.

Om Pahlman sägs i motiveringarna bland annat att han genom årtionden varit

en ledstjärna och förebild i det åboländska kulturlivet och om Berndt Mårtensson att han aktivt och genom olika kulturyttringar arbetat för bygdens utveckling.

Åbolands svenska kulturfonds svenska dagen-pris tilldelas årligen eldsjälarna, som haft stor betydelse för det lokala kulturlivet eller inom utbildningen i Åboland och på Åland. Priset är på 2.000 euro.

Fester

■ Vid kvällens svenska dagen-fest i Idrottsgården håller **Mark Levensgood** festtalet, musik blir det av finlandssvenska Pappas eget band och åländska Krusbär. Det ordnas också med kaffeservering.

■ Traditionellt håller även Allsvensk samling på Åland sin svenska dagen-fest i Röda korsgården i Mariehamn. I programmet vid festen, som inleds kl. 18.30, minns **Olof Salmén** nyligen bortgångne **Olof M Jansson** och **Maria Knyphausen** berättar om sitt projekt med att fotografera åländska hus. Det blir även fiolmusik, sång och kaffeservering.

■ I Ytternäs skola hålls en programfest på dagen med början kl. 12.30. Det blir program av elever och allsång. Allmänheten är välkommen

också till denna fest. En frivillig avgift till förmån för Ålands barnfond uppbärs för inträde, kaffe och tårter.

■ På Ålands folkhögskola hålls numera ingen fest för allmänheten, men för eleverna inleds dagen med en samling där författaren **Leo Löthman** är gäst. Dagen är också skolans 112:e födelsedag.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Belönas. Elspeth Randelin får ett av tre svenska dagen-pris som Åbolands svenska kulturfond delar ut i dag.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Fakta/Svenska dagen

■ Den första svenska dagen-festen firades år 1908 på initiativ av svenska folkpartiet. I tidens nationalromantiska anda valde man hjältekonungen **Gustaf II Adolfs** dödsdag vid Lützen som festdag. Dagen var avsedd att verka för den finlandssvenska befolkningens sammanhållning och har sedan dess fungerat som ett slags nation-

naldag för Svenskfinland.

■ Trots att det var Svenska folkpartiet som tog initiativet till dagen har firandet i dag fått en alltmer opolitisk karaktär. Huvudfesten arrangeras sedan 1940-talet av Svenska Finlands folkting, som är en samarbetsorganisation för alla politiska partier med verksamhet på svenska i Finland. Även Åland är repre-

senterat i folktinget.

■ Modersmålets sång av **Johan Fridolf Hagfors** sjungs traditionellt i samband med svenska dagen-festerna.

■ På Åland har dagen under lång tid firats på folkhögskolan men de senaste åren har skolan inte hållit någon fest för allmänheten.

Källor: Folktinget/Wikipedia.

Vivakören gjorde succé

på sin turné till Pargas och Ekenäs i helgen med ”Tusen och en natt”. **Viva Holm** i kören berättar att man mötte en entusiastisk publik som verkligen uppskattade föreställningen.

– Bland annat fanns en hel del körsångare i publiken som uppskattade den annorlunda konserten. **Daniel Söderback** ackompanjerade på gitarr. Efter den utsålda premiären på Ulfby gård finns det nu en andra chans att se ”Tusen och en natt” här hemma på Åland. På fredag kväll, den 9 november, kl 19 ges konserten i Margaretagården i Mariehamn med förköp hos Kalmers i Sittkoffs. □

Fotoklubben Obscuras

ungdomsgrupp har under året haft ett projekt med temat ”Dagens ungdom 2007” och resultatet kommer nu att visas med en fotoutställning i föreningens klubblokal. Vernissage blir det fredagen den 9 november kl 20 i klubblokalen, Köpmansgatan 9. Utställningen håller sedan öppet över helgen kl. 12-16 och följande veckoslut, fredagen den 16 november kl. 19-21 och lördag-söndag kl 12-16.

Nu på onsdag, den 7 november, startar en fotokurs i samarbete med **Robert Hammar** från Sverige. Det är en onlinekurs på internet med personlig feedback. Kursen pågår en månad och intresserade kan anmäla sig till den 18 november. Blir det tillräckligt med anmälningar så hålls även en workshop i blyxfotografering i Obscuras klubblokal den 24 november kl 11-16. Mer information på hemsidan www.bildochfoto.se eller Obscura/Ulf Englund tel 0400-475068. □

Höstkonsert i Ålands musik-

institutets konsertsal blir det på onsdag, den 7 november kl. 19.30. Elever från institutet bjuder på både instrumentalmusik och sång. Det blir musik av Bach, Mozart, med flera. Entrén till konserten är fri. □

Lisa Wacklin föreläser under

uriken ”Making things better for people” tisdagen den 20 november kl. 14.00-16.00 på Ulfby källarkrog i Åland forms regi. Anmälningar vill man ha senast den 19 november på eposst: info@april.ax eller per telefon 22 415. Wacklin talar bland annat om hur designtänkande kan göra produktion, produkter och tjänster mer konkurrenskraftiga. □

Statspriset i danskonst

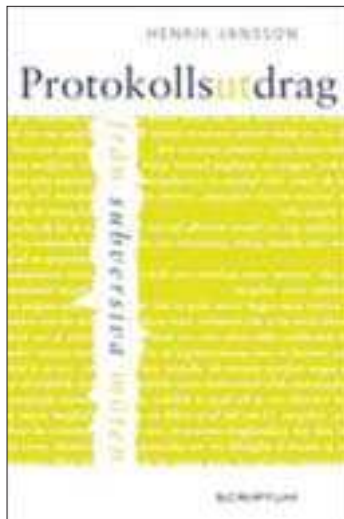
går i år till **Mirja Tukiainen**. Priset är på 15.000 euro och utdelades av kultur- och idrottsminister **Stefan Wallin** på måndagen i Helsingfors. □

Personlig kamp i politikens slagskugga

Litteratur

Ny bok

Henrik Jansson: Protokollsutdrag från subversiva möten. Scriptums förlag 2007. 338 s.

Under senare år har en del av de över- eller medelklassungdomar som på 1970-talet anslöt sig till de Moskvatrogna, minst sagt fanatiska, minoritetsfalangen inom kommunistpartiet på ett eller annat sätt markerat sitt avståndstagande till sina "ungdomsförvillelser". De mest namnkunniga bland dem är väl finanslejonet **Björn Wahlroos** och journalisten **Nils Torvalds**, som numera är viceordförande inom Svenska folkpartiet.

I viss mening kan man säga att **Henrik Jansson** genom sin nya roman "Protokollsutdrag från subversiva möten" ansluter sig till dem som nu försöker förklara för oss som redan då genomskådade flosklerna i minoritetskommunisternas agerande och naturligtvis också för dem som är för unga för att alls ha upplevt det på många sätt turbulenta 70-talet.

Ingen uppgörelse

Ändå bör det sägas, att jag inte i första hand uppfattar romanen som en politisk uppgörelse. Jansson följer här sin linje, att låta den egna biografien vara utgångspunkt för sitt litterära skapande, och boken handlar främst om Henrik Janssons – han kallar sin romanfigur så – kamp med sig själv och sitt förflutna.

Jansson har utvecklats till en tekniskt skicklig berättare och på ett intrikat men ändå tydligt sätt förflyttar han sig mellan olika tidsplan. Texten glider i icke kronologisk ordning mellan barndomens upplevelser av mobbning fram till den medelålders författarens reflexioner kring den aktuella texten och en mängd olika stadier däremellan.

Författaren. "I viss mening kan man säga att Henrik Jansson genom sin nya roman "Protokollsutdrag från subversiva möten" ansluter sig till dem som nu försöker förklara för oss som redan då genomskådade flosklerna i minoritetskommunisternas agerande och naturligtvis också för dem som är för unga för att alls ha upplevt det på många sätt turbulenta 70-talet." skriver recensenten.

Foto: PRIVAT

De inblickar Jansson ger av hur en liten minoritetskommunistisk studentförening i Åbo fungerade är på många sätt avslöjande. Hjärntvätt och ett obehagligt nedtryckande av ens antydningar till ifrågasättande var vardagsmat. Vänskapsband och till och med kärleksrelationer fick vika för partipiskan.

Men som sagt, i första hand uppfattar jag boken som en berättelse om personen Henrik Jansson. Man imponeras här över hur ärlig författaren försöker vara. Henrik Jansson framställs nämligen som en i vissa stycken ganska osympatisk person. Han är undanliggande, för att inte säga feg, och inser ständigt först i efterhand att han borde ha handlat på ett annat sätt.

Uppgörelse

Det är fråga om en personlig uppgörelse, en kamp för att finna sig tillrätta i en tid som är så helt annorlunda än ungdomens. För egen del imponeras jag av ärligheten och på det hela taget blir skildringen nog psykologiskt trovärdig. Ändå måste jag göra en reservation för slutet, som enligt min mening blir sentimentalt och övertydligt i överkant.

Den före detta hårdföre

ordföranden återberättar en saga som hans döende hustru viskat fram strax före sin död i cancer och detta får både ordföranden och Henrik Jansson att slutgiltigt inse vad som är väsentligt i livet. Som jag ser det kunde insikten ha gestaltats med betydligt stramare medel och skulle därmed ha fått större trovärdighet.

Läsvärd

Avslutningsvis bör det ändå sägas, att "Protokollsutdrag från subversiva möten" definitivt är läsvärd. Den är ett viktigt tids- och persondokument och författarens slutsats, att dagens samhällsklimat sannerligen ger anledning till att inte helt glömma de grundidéer som lockade många intelligenta och känsliga ungdomar under 1970-talet, är beaktansvärd.

"Att den reella socialismen sen har gått åt helvete behöver inte betyda att just våra ideal skulle ha varit bara skit, jag menar att man kan inte förkasta kärleken som idé bara för att otaliga kärleksrelationer varenda dag spricker, ofta dessutom efter att före det ha lett till extrema hemskheter".

STEN-ERIK ABRAHAMSSON

Alltid nära dig 6-11.11

Griskotletter

 kg **6,30**

Marinerade broilerlår

3 st

 kg **1,99**

Röd länk

400 g (EP 4,88/kg)

 st **1,95**

Edamerost

 kg **6,49**

Speltsemla

5 st/300 g (EP 6,63/kg)

 påse **1,99**

Sockerkringla

50 g (EP 11,00/kg)

 st **0,55**

Battery energidryck

0,33 l burk (EP 6,67/l)

.....inkl. pant st **2,35**

Mörk sirap

1 kg

..... st **2,30**

Vindruvor

gröna, kärnfri, Brasilien (EP 4,98/kg)

..... kg **2,49**

*Beställ
farsdagstårten
i din K-extra butik*

EXTRA

God betjäning. För dig.

PLUS SA

**NOVEMBER MÅNADS
PLUSA
ERBJUDANDEN**

Klementiner

1,5 kg:s påse

MED PLUSAKORT

(EP 1,33/kg) st **1,99**

UTAN PLUSAKORT

(EP 1,66/kg) st **2,49**

Almondy snickers tårta

450 g, djupfryst

MED PLUSAKORT

(EP 10,00/kg) st **4,50**

UTAN PLUSAKORT

(EP 15,53/kg) st **6,99**

Flora mat

2,5 dl

MED PLUSAKORT

(EP 2,67/l) 3 st **2,00**

UTAN PLUSAKORT

(EP 3,16/l) st **0,79**

Findus köttbullspytt

500 g

MED PLUSAKORT

(EP 3,00/kg) 2 st **3,00**

UTAN PLUSAKORT

(EP 4,58/kg) st **2,29**

• **Mariehamn:** Citylivs,
Klintens Livs,
Malins Livs,
• **Brändö:** Einar Holmberg
• **Geta:** Getaboden
• **Föglö:** Föglöbutiken

• **Jomala:** Sven Mattsson
• **Lumparland:** Matboden
• **Vårdö:** Vårdö Närbutik
• **Saltvik:** Kvarnbo Butiken

Telefonkatalog på nätet.
www.nyan.ax

Oktober-vinnare fiskade samma dag i Vårdö

Sista timmen och sista fis-
ket för säsongen gav stora
gäddor och vinster i Nyan-
nappet i senior- respektive
juniorklassen. Månadens
vinnare i oktober heter
David Danielsson och Mat-
tias Nordlund.

David Danielsson, som till vardags arbetar vid Scantube, drog upp sin vinnargädda den 27 oktober. Den var var 108 cm lång och vägde 7,75 kg. Han fiskade som vanligt i sina hemmavatten i Vårdö och vin-nargäddan fick han under den sista timmen av den dagens fiske.

Det blåste ganska bra den dagen men det var uppehålls-väder.

– Jag hade varit ute från halv nio på morgonen med brorsan och vi fick upp 17 gäd-dor, de flesta runt ett par kilo. På eftermiddagen ville han i land men jag fick med mig en kompis och vi åkte ut på en timme till, berättar David Danielsson.

Det var då vinnargäddan slog till.

Känns direkt

– Det känns direkt när något stort hugger. De små gäddor-na är mer ettriga, det är inte lika ettrigt men ett helt annat gung i spöet när man får en så pass stor gädda på kroken. Hjärtat börjar slå lite extra och det gäller att vara med hela

Juniorvinnare. Mattias Nordlund från Jomala fiskade i Vårdö och fick en gädda på 81 cm. Med den vann han juniorklassen i Nyan-nappet i oktober.

tiden medan man försöker få upp den. Ibland håller den sig rätt lugn, ibland får den sina rusningar och far under båten eller akterlinan.

David bedömer att det tog 10 minuter, kanske en kvart, innan han hade gäddan i bå-ten.

– Jag fick den inne i en vassvik ganska nära fasta Vårdö. Där har jag fått en hel gäddor tidigare.

Draget var en liten Buster

Jerk, gult till färgen.

Det här var inte den första stora gädda som David dragit upp. I juni fick han en som var precis lika lång men som vägde betydligt mer, 11,5 kg. Med den gäddan kom han tvåa i Nyan-nappet för den månaden.

– Fiske har blivit mitt stora intresse. Jag är ute så ofta jag har tid och möjlighet, säger han och det är sportfiske som gäller.

Alla fiskar som tas upp slängs tillbaka om de inte är skadade. Så också vinnargäd-dan.

– Den släpptes efter foto-graferingen.

Också i Vårdö

Oktobers största gädda i juniorklassen – klassen för dem som är 14 år och yngre – fångades av 13-åringen Mat-tias Nordlund i Jomala. Han var ute på säsongens (för-

Seniorvinnare. David Danielsson från Vårdö fiskade i sina hemmavatten och fick en gädda på 108 cm. Med den vann han seniorklassen i Nyan-nappet i oktober.

modligen) sista fiske med sin pappa **Niclas Nordlund** den 27 oktober - samma dag som vinnaren i seniorklassen – och de var också i Vårdö, närmare bestämt vid Granö.

– Vi skojade om Nyan-nappet när vi åkte ut och pratade om att ta upp en stor gädda. Därför tog vi med ett exemplar av Nyan för foto-graferingen, berättar Niclas Nordlund.

Far och son fiskade i två timmar – utan ett enda hugg. Då förstod Niclas att goda råd är dyra om det skall bli någon Nyan-gädda och han ringde sin vän, fiskeguiden **Mats Fagerlund** och bad om tips.

– Sedan fick vi fyra gäd-dor på 15 minuter! Mats

menade att vi var ute på för djupt vatten så vi sökte upp en djupbrant och där fanns gäddorna.

Gäddan som vann junior-klassen i oktober var 81 cm lång och vägde 4,4 kg. Dra-get som gäddan högg på var en rödvit Westin Jerk.

– Gäddan simmade först efter draget och syntes från båten men den vände utan att hugga. På nästa kast kom den igen och högg nära bå-ten.

Månadsvinnarna får varsitt dragpaket. På torsdag publi-ceras totalsegrarna i Nyan-nappet, det vill säga de som fått de längsta gäddorna un-der hela tävlingstiden.

HELENA FORSGÅRD

ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

SLUTRESULTAT OKTOBER seniorer

DATUM	NAMN	LÄNGD	VIKT	DRAG	KOMMUN
27.10	David Danielsson	108 cm	7,75 kg	Jerk	Vårdö
20.10	Stefan Carlsson	103 cm	6,8 kg	Salmo Glider	Geta
21.10	Jacob Nordlund	100 cm	7,3 kg	Buster Jerk	Mariehamn
4.10	Rasmus Mansén	84 cm	3,5 kg	Jerk	Lemland

SLUTRESULTAT OKTOBER juniorer

DATUM	NAMN	LÄNGD	VIKT	DRAG	KOMMUN
27.10	Mattias Nordlund	81 cm	4,4 kg	Westin Jerk	Vårdö
20.10	Christopher Eriksson	75 cm	3,0 kg		Lumparn
31.10	Jimmy Kroneld	71 cm	2,9 kg	Ugly Albert	Hammarland
14.10	Hampus Olin	70 cm	2,3 kg	Atom	Lemland
20.10	Elias Nylund	69 cm	2,4 kg		Lumparn

Grattis **David Danielsson** till längsta gäddan i seniorklassen i september månad, du kan hämta månadspriset hos Sunes Jakt & Fritid.

Även grattis till **Mattias Nordlund** för längsta gäddan i juniorklassen i september månad, du kan hämta månadspriset hos Jakt- och fiskebutiken Äventyret.

Vinnare av utlottade Kuusamo drag i oktober månad: **Jacob Nordlund** och **Jimmy Kroneld**. Grattis, ni kan hämta ert drag hos Nya Åland i Dalbo.

Helios togs av polisen

Den åländska polisen har beslagtagit bogserbåten **Helios** som i flera veckor har legat i Västerhamn med anledning av en out-redd ägartvist.

– Vi kommer att föra ärendet vidare till Ålands tingsrätt för ett beslut. Vi begär att de fast-ställer beslaget och tar beslut om ett eventuellt återförande av fartyget till ägarna i Sverige, säger kommissarie **Henrik Hagelberg**.

Den åländska polisen har varit i kontakt med polisen i Roslagen angående Helios som tidigare såldes på en ex-ekutiv aktion. (ml)

Beslagtagen. Bogser-båten Helios som i flera veckor legat i Västerhamn har nu beslagtagits av den åländska polisen. De tar nu ärendet till tingsrätten som får besluta om båtens fortsatta öde.

Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

JCI skolades i ledarskap

■Förra helgen gick medlem-mar i JCI Mariehamn en kurs i situationsanpassat ledar-skap. Under kursen tränades de också i att debattera. Ett tiotal personer deltog och lä-rare var **Ragnar Kähre** och **Henrik Ödman**, båda från Stockholm.

– Det blev en tuff dag med mycket att lära sig. Bland annat fick JCI Mariehamn lära sig om och träna på de

fyra ledarskapsstilarna och när man bör använda vil-ken. Detta kommer jag att ha nytta av i jobbet redan i morgon, skriver **Peter Ny-lund** från JCI Mariehamn i ett pressmeddelande.

Nylund berättar att även debatträningen var en lyck-ad skolning, där JCI Marie-hamn nu jobbar på att få in en mer återkommande trä-ning. (ml)

Avbrott i kabel-nätet i Hindersböle

■Mariehamns telefon med-delar att översynen av ka-belnätet i Hindersböle fort-sätter den här veckan. Från tisdag till fredag kan det därför bli avbrott i MCA:s tv-signal längs Backavägen, Askuddsvägen och Hög-backagatan. Avbrotten sker dagtid. (ml)

Biträdande riksåklagaren ger reprimand

Fel av åklagaren att återta Viper-besvär

Häftig bil. Dodge Vipern, som lagtingspolitikern Danne Sundman lånade för en tur i augusti 2005, blev till skrot i olyckan. Eftersom domen blev äventyrande av trafiksäkerheten – inte grovt äventyrande – är det försäkringsbolaget som står för fiolerna.

Foto: PRIVAT

Det var fel av vikarierande landskapsåklagare Frida Ljungström att med kort varsel återkalla besväret mot tingsrättens Viper-dom, konstaterar biträdande riksåklagare Jorma Kalske.

– Det var väntat, säger tjänstlediga landskapsåklagaren Karl-Johan Nyholm.

I går fattade Jorma Kalske beslutet att ge Frida Ljungström en reprimand för att hon, bara ett par dagar innan Åbo hovrätt skulle börja behandla den överklagade tingsrättsdomen, drog tillbaka överklagandet. I två månader hade rättegången förberetts, alla var kallade och hovrätten fanns redan på plats i Mariehamn när beske-

det kom den 3 september.

Hovrättsrådet **Päivi Hirsikangas**, hovrättens ordförande, uttryckte sitt missnöje med återtagandet i Nya Åland. Eftersom lagtingsledamoten **Danne Sundman**, som körde den lånade Viper-sportbilen, inte hade besvärat sig över tingsrättens dom så föll prövningsmöjligheten helt bort i och med att åklagarens besvär återtog. Domen – vanligt äventyrande av trafiksäkerheten – vann därför laga kraft.

Omröstning

Det var Karl-Johan Nyholm, nu tjänstledig för annat jobb, som lämnade in besväret till hovrätten. Han är inte förvånad över biträdande riksåklagarens beslut.

– Det visar att det är en tjäns-

teskyldighet att söka ändring när det finns skäl för det. Det var omröstning i tingsrätten – en nämndeman ville döma Danne Sundman för grovt äventyrande av trafiksäkerheten – och redan det visar ju att domen var oklar. Om tingsrätten röstar så finns det all orsak att söka ändring, säger han.

Ytterligare handlar det här fallet om en offentlig person som dessutom figurerat i olika trafiksammanhang, tillägger han.

– Det är det här som folk kommer ihåg sedan, att ”han kom minsann undan han”.

Karl-Johan Nyholm kan inte erinra sig något annat fall där åklagaren skulle ha återtagit sitt besvär så där bara.

– Det var inte heller något svårt och omfattande mål.

Tingsrätten satt sex timmar och det brukar gå ännu fortare i hovrätten.

”Samma resultat”

Nya Åland har sökt Frida Ljungström för en kommentar men inte lyckats få kontakt. I den skrivelse hon lämnat till biträdande riksåklagaren framgår att hon delar tingsrättens inställning till Sundmans förfarande och att det enligt henne inte har kunnat styrkas att farten varit högre än 95 km i timmen på 50-sträcka, trots utlåtet från Statens tekniska forskningscentral som angett den mest sannolika hastigheten 105-120 km i timmen.

Hon framhåller att hastighetsberäkningarnas tillförlitlighet inte skulle ha ökat i hovrätten eftersom ingen ny utredning

kommit in och personskadorna dessutom blev lindriga i olyckan. Hennes bedömning var att hovrätten med största sannolikhet inte skulle ha kommit fram till något annat resultat än tingsrätten.

Hon beklagar att återtagandet hade skett sent, och att orsaken hade varit den ”stränga arbetssituation” som rådde och råder vid landskapsåklagarämbetet. Hon hade blivit klar med genomgången av handlingarna inför hovrättsbehandlingen den 30 augusti och dagen efter fattat beslutet att återkalla besväret.

Att Danne Sundman är politiker har inte heller påverkat henne, skriver hon.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Landskapsåklagare Karl-Johan Nyholm.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Nyholms besvär

Bilen var en sportbil som Danne Sundman körde första gången, han hade en passagerare, fortkörningen skedde där det finns hus invid vägen och vägbanan var våt.

Det konstaterar åklagaren **Karl-Johan Nyholm** i sitt besvär till hovrätten över Viperdomen.

Han hade yrkat på muntlig handläggning – alltså att alla vittnen utom ett skulle höras på nytt – i hovrätten, i synnerhet som det som de två vittnena från Statens tekniska forskningscentral hade att säga var ganska svårförståeligt. Forskningscentralens beräkningar visade, även med beaktande av alla osäkerhetsfaktorer, att bilen höll en hastighet på 105-120 km i timmen när olyckan inträffade.

Det var meningen att de andra vittnena skulle berätta om att bilen hållit en betydande överhastighet några hundra meter före olycksplatsen och om de märken som bilen lämnat efter sig på marken och på garaget som bilen törnade emot.

Nyholm yrkade på att hovrätten skulle döma **Danne Sundman** för grovt äventyrande av trafiksäkerheten. (ao)

BAKGRUND

■ **Augusti 2005.** Lagtingspolitikern **Danne Sundman** kraschar med den lånade sportbilen i Jomala Önningsby.

■ **Juni 2006.** Huvudförhandling hålls i tingsrätten. Förutom Sundman hörs elva vittnen.

■ **Juli 2006.** Tingsrättens dom avkunnas: Äventyrande av trafiksäkerheten, 40 dagsböter å 26 euro, totalt 1.040 euro.

■ **Juli 2006.** Åklagaren **Karl-Johan Nyholm** lämnar in besvär mot domen.

■ **3 september 2007.** Vikarierande åklagare **Frida Ljungström** återkallar besväret två dagar före hovrättsbehandlingen.

■ **5-7 september.** Landshövding **Peter Lindbäck**, hovrättsrådet **Päivi Hirsikangas** och Ålands ömsesidiga försäkringsbolag lämnar in skrivelser till riksåklagarämbetet.

■ **5 november.** Biträdande riksåklagaren **Jorma Kalske** beslutar tilldela Frida Ljungström en reprimand.

”Hovrättens prövning hade varit motiverad”

”Min åsikt är att det hade varit motiverat att låta hovrätten pröva besväret. Jag konstaterar att förfarandet har varit oriktigt.”

Så skriver Jorma Kalske i sin motivering till beslutet.

Biträdande riksåklagarens ställningstagande kan sammanfattas så här:

■ Åklagarens hantering av ett enskilt brottmålsärende måste präglas av en viss stabilitet. Därför kan man kräva att åklagaren återkallar ett

besvär endast om det finns vägande skäl.

Gränsfall

■ Den aktuella körningen kan på goda grunder uppfattas som ett gränsfall mellan okvalificerat äventyrande och grovt äventyrande av trafiksäkerheten. Tingsrätten har bedömt att hastigheten var 95 km i timmen medan Statens tekniska forskningscentral kommit fram till att den var 105-120 km i timmen. Tingsrätten har fäst sig vid att medpassageraren fick endast

lindriga skador, men man kan också hävda att faran för allvarliga skador varit stor och att körningen innebar allvarlig fara för någon annans liv eller hälsa. Argument av det slaget hade lyfts fram i **Karl-Johan Nyholms** besvär.

■ Det är inte möjligt att förutspå hurdan utgången hade blivit ifall hovrätten hade prövat domen. Någon orsak som påkallade ett återtagande fanns inte.

■ När det gäller nedläggning av åtal har den åklagare som övertagit ansvaret inte rätt att

lägga ned ett åtal som en annan åklagare väckt, ifall inte ny utredning visar att beslutet att väcka åtal bygger på uppenbart felaktiga uppgifter. I det här fallet gäller det återtagande av besvär, men principerna är ändå de samma.

Mot god åklagarsed

■ Det är viktigt att åklagare motiverar sina beslut, även om det inte är tvunget.

■ Avsaknaden av motiveringar i det aktuella fallet kan antas i någon mån ha bidragit till spekulationer om att

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

När solen är på semester

Lugn stund med

Det är ljuset som är viktigast i ljusterapi. Och för att ljuset skall reflekteras på bästa sätt sitter man i ett vitt rum insvept i vita filter.
– Ljusterapiljuset efterhärrar solen så gott det går, säger Maria Nummelin som har sin mottagning i Röda korsgården.

Fakta/Ljusterapi

■ Ljusstyrkan bör vara 2000-25000 lux rakt mot ögonen. Ljusets styrka utomhus kan vara 24 gånger högre.

■ Det är tallkottkörteln (epifysen) som luras av ljusterapi. Under de mörka årstiderna tillverkar tallkottkörteln kroppens eget sömnmedel, hormonet melatonin.

Maria Nummelin började själv med ljusterapi för några år sedan.

– Jag är årstidskänslig och blir ofta trött på våren och på hösten då ljuset förändras.

Maria rekommenderar att man sitter i ljusrummet en timme om dagen fem dagar i rad. Sen kan man ta paus ett tag för att sedan upprepa proceduren nästa termin.

– Ljusterapi är en erkänd metod på flera sjukhus i Sverige. Eftersom metoden inte har några kända biverkningar kan man ju alltid testa om man är osäker.

I rummet, som egentligen är två fåtöljer som omringas av ett vitt draperi, kan man läsa tidningen, handarbeta eller lyssna på radio allt medan ljuset verkar.

– Man bokar inte bara ljusterapi utan också en lugn stund för sig själv eller med en god vän. Två personer kan komma samtidigt.

Alternativt kan man köpa sin egen ljusterapilampa och använda den hemma. I Stockholm finns ett café med ljusterapi. Man får en social stund samtidigt som man ser till att man blir piggare.

Förra året hade Maria 25 nya kunder. Hon menar att allt fler hittar till ljusterapi.

– Egentligen är det här något som arbetsgivarna borde låta ske på arbetstid. Ljuset ger bättre motståndskraft och det har alla nytta av.

KARIN ERLANDSSON
 karin.erlandsson@nyan.ax

”Man kämpar inte ihjäl en skugga. Den dödar man med ett ljus.”

SIGFRID SIWERTZ

MÖRKER

■ Så kallade ljusföröroringar (oönskat artificiellt ljus utomhus nattetid, till exempel gatlyktor och reklamskyltar) gör att natthimlen inte syns. Frånvaron av en ren och klar stjärnhimmel har betydelse för människors själsliv, menar en del.

■ Så här skriver International Dark-Sky Association, den ledande organisationen i arbetet mot ljusföröroringar: ”Den djupt mänskliga erfarenheten av natthimlens inspirerande skönhet är i

fara, inte bara för vetenskapen, då ljusföröroringar förstör vår sikt ut i kosmos. Den spektakulära åsynen av natthimlen, som våra förfäder hade under klara nätter, finns inte längre.”

■ Det tar 45 minuter att successivt ställa om till mörkerseende.

■ Omkring 5 procent av befolkningen i Nordeb lider av mörkerdepression och ungefär 15 procent har lindrigare symptom.
Källor: SvD och Wikipedia

Lugn, bara lugn. Maria Nummelin sitter i ljusterapi. Samtidigt som ljuset verkar får hon en lugn stund.

Värmehjärtan och virtuell gryning

En del blir gladare av att shoppa.

Och numera kan man shoppa prylar som kanske hjälper mot mörkerångest.

Föremålen finns bland annat på coolstuff.se.

Väckarklocka med gryningssimulator.

Sätt till exempel väckning 07.15 och en halvtimme soluppgång, så kommer gryningssimulatoren börja lysa svagt 06.45 och sedan successivt öka i styrka till 07.15 då den lyser maximalt. Vill du vara på den säkra sidan kan du även ställa in ett ljudalarm. Här talar vi virtuell gryning.

Värmehjärta. Ett rött hjärta i plastigt material. Då man trycker på hjärtat värms det till 55 grader och håller sig på den temperaturen i 20-40 minuter. Perfekt att ha i vantar då vinden viner.

Snö.

Mörkret blir mindre mörkt då snön har fallit. I takt med rådande klimatförändringar verkar snön minska för vart år. Det här snöpulvret expanderar hundra gånger sin storlek och förvandlas snö. Snön lär skall hålla i veckor, går att återanvända, kräver ingen kyla och ser ut som riktig snö.

Chokladfontän. Smält choklad placeras i fontänen och rinner över allt du placerar i chokladens väg. Man blir lyckligare av choklad, speciellt lycklig blir man om kan drapera allt i choklad.

ed terapi av ljus

Foto: JONAS EDSVIK

Mörkerseende. Pernilla Hurme är kreativ då mörkret kommer. Hon har till exempel målat kattavlan på väggen.

Foto: JONAS EDSVIK

Mörkret ger ro i kroppen

Pernilla Hurme tycker om hösten och mörkret. Hösten ger ro i kroppen, säger hon.

– Under hösten finns det tid att gå in i sig själv. På sommaren blir det ofta stressigt.

Pernilla har alltid gillat hösten och mörkret.

– Det ger en sån ro i kroppen då det är mörkt och blåst. Jag brukar sitta inne och dricka te. På hösten finns det en helt annan tid för att gå in i sig själv. Hösten är inte lika stressig som sommaren då det är mycket att göra.

Vad skall man göra på hösten?

– Vara kreativ! Man skall

måla, bygga, fixa och dona. Låsa böcker förstås. Jag tycker om att vara ute också. Det ger en så skön känsla när man är alldeles påbyltad och det blåser så mycket att man knappt kan gå.

Överlag är Pernilla är person som trivs i mörker. Hon sitter gärna uppe på nätterna.

– Jag gillar hösten så länge det är höst. När det är dags att skrapa rutorna har vintern kommit.

Vad skall man göra om man inte gillar mörkret?

– Ge sig själv färgterapi. Man skall omge sig med färger, måla och pyssla. Helst skall man försöka få in så mycket färg som möjligt i vardagen.

KARIN ERLANDSSON

Hur överlever du mörkret?

Sol på burk. Ställ burken på ett ljust ställe och stäng locket när solen gått ner. Burken blir en egen liten sol.

Per Danielsson, Lumparland

– Jag överlever bra. Jag är igång och promenerar mycket. Vintern och hösten hör till, jag skulle inte vilja vara utan de årstiderna.

Per Nordberg, Husö

– Har man vin och kvinnor är det inga problem. Det har fungerat ända sedan Adam och Evas tid.

Ida Lindblom, Jomala

– Jag använder reflex! Det är klart jag föredrar sommaren, men inte är mörkret så hemskt.

Jens Karmert, Kökar

– Jag gillar hösten. Det är skönt och lugnt. Jag brukar sitta inne och jobba eller vara utomhus och jobba.

Lisbet Viander, Hammarland

– Jag tänder många levande ljus, åtminstone 4-5 stycken på samma gång. Det fungerar. Det är jättetrevligt med ljus.

Säljis har varit en nagel

Fortsätter. Erik "Säljis" Ahlström firar 50 år som företagare, och inte tänker han sluta än på ett tag. "Folk har blivit oärligare under de här åren, men inte mina kunder", hävdar han.

Första butiken. Petter Lundqvists hus i hörnet av Ålandsvägen och Norragatan blev den första Sälj & Köpbutiken för snart 50 år sedan. Fotot är ur Öriket.

"Jag har till och med börjat diska kaffekopparna, det har jag inte gjort på 50 år."

För etablissemangen har Erik "Säljis" Ahlström varit en nagel i ögat ända sedan han startade sitt Sälj & Köp för snart 50 år sedan.

– Men kunderna har nog tyckt om mig, säger han. Vid 73 års ålder har han inga planer på att lägga av.

– Det är snarare så att jag har fått en nytändning. Jag hade en flicka som jobbade för mig här för en månad sedan och hon gjorde så fint här i butiken. Jag har till och med börjat diska kaffekopparna, det har jag inte gjort på 50 år, skojar han.

Man kan säga att Säljis nu är tillbaka där han började sin affärsbana. I en liten butik på Norragatan där han saluför allt mellan himmel och jord. Mest gammalt porslin

och glas och en del antikviteter, men också en del som man kan kalla krimskrams.

Hylla rasade

Hyllorna bågna. Till och med bokstavligen talat, för i torsdags rasade en nybyggd hylla utanför butiken.

– Dit for flera veckors förtjänst.

Han åker runt och köper in gammalt.

– Jag har en del lösa förbindelser.

Feta i England

Och det var så det började. 1957 gick stuerten Erik Ahlström i land och tog över matserveringen uppe på Norragatan 20, i en numera riven träkåk. Den låg mitt emot gamla hälsocentralen, i vilken Nya apoteket bland andra är inrymt idag.

Men efter bara ett år satte

hälsan stopp och han måste fundera ut något annat att livnära sig på.

– Jag hade sett antikhandlarna i England, de såg feta och välnärda ut, så det inspirerade mig att börja åka runt som en gårdfarihandlare med min folkvagnsbuss och köpa upp gamla saker som jag sedan sålde i butiken i stan. Jag tog saker till försäljning på provision också.

Serietidningar

Sälj & Köp slog upp portarna i Petter Lundqvists trähus längre österut på Norragatan. Det låg där hotell Pommern ligger i dag, i hörnet Ålandsvägen-Norragatan.

Nyans reporter kommer mycket väl i håg virrvarret av prylar inne i träkåken, lukten av damm och gammalt och alla mer eller mindre vältummade exemplar av Kalle Anka, Fan-

tomen och Wahlströms ungdomsböcker, som man kunde köpa för en billig penning.

Och när man läst dem kunde man gå tillbaka och sälja dem och få en slant till nya inköp. Man fick förstås mindre för dem när man sålde, än vad de kostade att köpa. Det var ju hela affärsidén.

Expanderade

Och så blev Erik Ahlström Sälj & Köp med hela Åland. Affärerna expanderade, det blev frysar och kylskåp, möbler, nytt glas och porslin, indiska kläder och fler butiker öppnade och flyttade till nya platser.

Säljis tog till och med över lanthandeln i Finström Stålsby, men den var ingen bra affär.

– Det var en bonde som kom in och köpte korvskivor för han skulle få främmande

i ögat i 50 år

Foto: ANDREAS DIENERT

på kvällen. Men dagen efter kom han tillbaka med korvskivorna, för främmandet hade aldrig dykt upp.

Bar möbler

Inte heller blev konstgalleriet han öppnade på Torggatan i mitten av 80-talet någon lysande affär, bättre gick det med möblerna.

– När Algot Johansson byggde hyreshus blev dom alla färdiga nästan samtidigt, vi bar möbler dagar och nätter. Jag har slitit ut bra många chaufförer.

Som mest hade Säljis 15 anställda, men hela ruljansen blev också för mycket för honom. Hälsan satte stopp och ”koncernen” gick omkull.

Satsade på Öriket

– Då koncentrerade jag mig på min tidning, Öriket, och höll på med den i 26 år, ända

tills en journalist på radion anklagade tidningen för att vara rasistisk och ringde runt till mina annonser. De slutade annonsera och då kunde jag inte fortsätta med tidningen.

Den historien tar fortfarande känsломässigt på, märker man. Säljis får lugna ner andningen några sekunder.

Tidningen hade han hållit på med långt innan butikerna gick omkull.

– Det började med en A4 med annonser som jag skickade ut, sedan skrev jag lite på den och så fyllde jag baksidan med och blev det något blad till och så var det plötsligt en tidning.

Nagel i ögat

Folk fick också skicka in sina alster, saker som knappast

Rabalder. Gratistidningen Öriket, som ibland hade varierande namn på "ö", vållade rabalder. Polisanmälan mot "Sjöriket" 1970 handlade om att Säljis hade haft slutförsäljning, men inte slutat. "Man måste väl få ångra sig".

Galeasen Olga. Liv var det också om Säljis galeas Olga som låg flera år som vrak mellan Algots varv och Svibybron. Här är en serie i "Snöriket" om Olga när den ännu var sjöduglig.

"De tyckte jag sålde för billigt."

alla gånger platsat i en vanlig dagstidning. Ibland skrevs det saker som inte höll sig till de etiska reglerna, och en gång blev Säljis som ansvarig utgivare fälld i tingsrätten för "vållande av missbruk av tryckfriheten".

Öriket var förstås en nagel i ögat för mediaetablissemangen. Och när han började med Sälj & Köp, var inte de etablerade köpmännen glada.

– De tyckte jag sålde för billigt. Men numera anses det ju hedervärt att sälja till låga priser.

MattAhl

Han väcker fortfarande rabalder med sina oortodoxa metoder, som till exempel att kopiera klädjätten KappAhl's logotype och döpa om sin butik till MattAhl. "Ahl" som i Ahlström då.

– De var hit och tittade och uppmanade mig att ta ner skylten, det blev ju bra PR för mig. Nu har jag inte hört av dem på flera år.

Planer på att återuppta utgivningen av Öriket har han inte.

– Men inte är det heller omöjligt. Jag har fortfarande lite skrivklåda.

Nu sitter han lugnt i sin butik och har med ålderns rätt ändå trappat ner lite.

– Jag har öppettid bara mellan klockan 10 och 16 och på lördagar och helger stängt.

Än så länge är etablissemangen inte av med Säljis.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

NY MENY

med höstens smaker
och viner valda med omsorg

varmt välkomna till vår restaurang
Borgå och Ari med personal

Tel 24020 info@hotellarkipelag.aland.fi www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

När det gäller "riktig" fyrhjuling (ATV) kom in och prata med oss!

POLARIS
DET LEDANDE ATV MÄRKET

Sportsman 4X4 500 HO
7.990€ inkl. vinsch och plog monterat

Valvoline
• Oljor
• Tectyl rostskydd
• Eagle One bilvårdsprodukter

Motor Verkstad
MARIEHAMN ÅLAND

Godbyvägen 4. • Tel. 22591 • Öppet Måndag-torsdag 8.30-17.00, fred. 8.30-16.00 • www.ljungdahlsmotor.com

Vill du bli miljonär?

Affärstidning tipsar om tio sätt att bli rik på

Nyss har vi läst om alla rikingar efter att skatteuppgifterna för 2006 publicerades den 1 november. Men vad ska en stackars fattiglapp göra som är på mångmilaavstånd från den första miljonen?

Affärstidningen Talouselämä har gjort upp en lista med tio vägar till miljonärskapet. Nya Åland plockar ur det gedigna materialet.

1. Köp rätt bostad. Ägobostaden är kärnan i det finländska – och åländska – ägandet. Läget avgör till stor del. Strandnära är hett. I kölvattnet finns en grupp företagare som också har blivit rika på kuppen – fastighetsförmedlarna.

2. Bli företagare. Företagarhushållens nettoförmögenhet har fördubblats jämfört med andra hushåll i genomsnitt. Många har också blivit rika genom att sälja sina företag. Många grundar företag enbart för att senare sälja.

3. Bli direktör för ett storföretag. De största bolagens direktörlöner har stigit kraftigt

under 2000-talet. År 2000 låg årsbonusen på cirka 30 procent, nu är 100 procent vanligt.

4. Begär option. Å andra sidan är optioner som kommer alla anställda i företaget till godo inte så vanliga längre. Skatte-reglerna är hårda. I dag riktas optionsprogrammen mestadels till personer som har direkt påverkan på företagets värde.

Jättepott på lotto

5. Lotta. Slå till när det är jättepott. I somras vann en dam från Vasa 4,5 miljoner euro på lotto, till exempel. I Finland finns det sammanlagt 310 lottomiljonärer. Viking Lotto har gett femton, lördagsjokern tio och Keno en miljonär. Poker är en nykomling som lockar främst unga, med okänt resultat.

6. Placera. Finländarna – möjligen också ålänningarna – är försiktiga, och kanske också lata, placerare. De placerare som gjort stora pengar har oftast haft ärvda pengar att börja med. Enligt Statistikcentralens siffror från 2004 är värdet på varannan finländares aktieportfölj under 10.000 euro. Den rikaste tion-

delen av hushållen har lyckats skrapa ihop en aktieportfölj värd i medeltal 53.000 euro. Fondsparandet har ökat mycket, men med små månadsrater är det svårt att hinna bli rik.

7. Ge placeringsråd. Bli investeringsbankir eller kapitalplace-rare som samlar in investerings-pengar från pensionsbolag och andra institutioner. Din egen procent kan bli betydelsefull om du lyckas bra.

Köp skog!

8. Ärv egendom. 2006 fick 85 finländare miljonärv. Ungefär tusen personer ärvde över 200.000 euro. Arvsskatten ska lindras vid årsskiftet, men det hjälper ju inte om man inte har någon att arva.

9. Köp skog. Ungefär 300.000 hushåll i landet äger skog, de flesta bara ett fåtal hektar. Priset på skog har stigit med en tredjedel på bara ett par år. En genomsnittlig skogshektar i södra Finland kostar cirka 4.000 euro. På Åland ligger medelpriset någonstans vid 3.000 euro per hektar, även om priset per

Bli rik - köp skog. Virkespriserna har stigit kraftigt, och priset på skogen också. Med ett relaskop, som Kennet Berndtsson visar på Stefan Öhbergs arkivbild, är det lätt att mäta skogen. Svårare är det att prissätta den.

hektar varierar kraftigt beroende på om det handlar om plantskog eller avverkningsfärdig skog.

10. Roa andra. Idrottare kan bli sagolikt rika om arbetsgivaren finns i utlandet. **Kimi Räikkönen** har tjänat

100 miljoner euro under de senaste tre åren. **Teemu Selänne** har fått ihop 60 miljoner plus sponsorintäkter. Ett alternativ är att gifta sig med en idrottare som kan bli rik. Att vara idrottsprofil på Åland är inte särskilt guldkantat – IFK-trä-

naren **Pekka Lyyski** skattade i fjol för en inkomst på 28.000 euro. Lycka till!

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

BÖRSKOMMENTAR

Den andra vågen av subprime

Den amerikanska centralbanken FED sänkte som väntat räntan i förra veckan. Samtidigt gjordes uttalanden där FED uttryckte viss oro för att inflationen framöver kan komma att förhindra ytterligare sänkningar, om sådana skulle behövas. Det tillsammans med förnyad kreditoro efter en nedgradering av Citigroup skakade om börserna rejält.

Inte ens stark BNP statistik från USA för det tredje kvartalet lyckades lugna marknaden. Siffran visade en tillväxt i den amerikanska ekonomin på 3,9 procent, vilket var avsevärt högre än marknadens förväntningar. Först efter fredagens sysselsättningsstatistik som visade på en betydligt starkare arbetsmarknad än marknadens förväntningar fick vi se börserna pigga till en aning. Nu återstår att se styrkan i den andra vågen av subprime-oron.

Från bolagsrapporterna fick vi se Skanska leverera ett väldigt starkt resultat. Det är i linje med de uttalanden som bolaget gjort senast för bara några veckor sedan då man höjde sina marginalmål för byggverksamheten för åren 2008-2010 till 4 procent. Med en stark balansräkning och direktavkastning på över 7,5 procent är det inte svårt att förstå varför många vill behålla aktien.

Att Skanska i stället för vanliga hus dessutom har valt att bygga shoppingcenter och universitetsbyggnader i USA, gör ju inte att förtroendet blir lägre för bolagets känsla för vad som är rätt.

Astrazeneca redovisade ett re-

sultat som var ungefär i linje med förväntningarna. Däremot saktade försäljningstillväxten in märkbart hos några nyckelprodukter. En av bolagets storsäljare, kolesterolsänkaren Crestor, tappade avsevärt i försäljning och förmodligen kommer flera patienter med högt kolesterol att ordinerar billigare generika framöver. Det kan göra det svårt för Crestor att växa.

Till bolagets övriga nyckelprodukter hör Nexium (magsår), Arimidex (bröstcancer), Symbicort (astma) och Seroquel (schizofreni). Försäljningen av dessa nyckelprodukter ökade bara med 10 procent under det tredje kvartalet. Det kan jämföras med 12 procent för det andra kvartalet och 17 procent för årets första kvartal.

Marknaden tittar på trenden i dessa siffror och oroar sig för en fortsatt prispress och hårdare konkurrens från generika, vilket kan göra tillvaron tuff ännu ett tag för Astrazeneca. Samtidigt börjar bolaget nu få en intressant forskningsportfölj. Morgondagens storsäljande läkemedel kan mycket väl tänkas ligga dolt bakom något av de högriskprojekt som bolaget har i fas III. Fas III är det sista steget innan ett projekt (om det blir godkänt) blir en produkt som kan börja säljas på marknaden.

Astrazeneca har för närvarande nio projekt i fas III, varav två tillkom under det tredje kvartalet. Bolaget har därmed nått sitt mål att under 2007 sätta totalt fyra projekt i fas III.

Forskningsportföljen är med andra ord inte alls dålig, men innan marknaden kan ta fasta på detta så krävs

nog lite bättre försäljningsmomentum i bolagets nyckelprodukter. När så sker kommer man förmodligen även att titta på p/e talet, som på nästa års vinst är strax över 12.

Sannolikt kommer det att anses att det är lågt både relativt konkurrenter och i jämförelse med sitt historiska genomsnitt. Det senaste året har vi fått se flera projekt i fas III floppa för Astrazeneca. Dock har flera av bolagets aktuella projekt, bland annat ett mot prostatacancer och ett mot typ II diabetes, enligt flera bedömare mycket god potential.

Bland Astrazenecas aktieägare finns säkert de som har varit tvungna att pröva bolagets produkter under det gångna året, i takt med att aktiekursen har dalat. Utan den medicinska kompetens som behövs för att ge en prognos till dessa personer kan jag bara säga att aktien nog inte är kroniskt fallande, det borde vara övergående. Men precis som med andra krämpor så kan man på börserna ibland råka ut för riktigt utdragna maror.

Mathias Söderback
Avanspartners

Avanspartners i samarbete med Nya Åland

LAGEN OCH DINA AKTIER

del 5

Det ska du tänka på inför bolagsstämman

Det har under senare tid blivit alltmer uppenbart att bolagsstämman är mer än bara ett tillfälle att socialisera och äta en gratis måltid. De åländska storbolagens bolagsstämmor har tack vare öppna maktkamper i bolagen fått stor uppmärksamhet i media.

Även om mycket av det förberedande arbetet sker i det dolda, är det på bolagsstämman som besluten fattas.

Vad bör du då som aktieägare i ett bolag tänka på inför bolagsstämman?

Det absolut viktigaste för dig som aktieägare är komma ihåg att bolagsstämman är ett bolags högsta beslutande organ; det är där du som ägare skall utnyttja din beslutanderätt i bolaget.

Som ägare har du förstås alltid rätt att delta i bolagsstämman. Har du inte själv möjlighet att delta på stämman, kan du alltid ge fullmakt åt någon annan som kan företräda dig. Du, eller ditt ombud, kan även ha med dig ett biträde på stämman.

Minoritetsskydd

I lagen finns även skydd för minoritetsägarna i aktiebolag. Ett exempel på detta är att en tiondel av ägarna har rätt att kräva att en bolagsstämma hålls. Ett annat exempel är att vilken ägare som helst har rätt att få ett ärende som ankommer på

bolagsstämman upptaget på stämman.

En rätt som har utnyttjats i varierande grad på åländska stämmor är frågerätten. Varje ägare har rätt att begära att styrelsen eller verkställande direktören ger närmare upplysningar om sådant som kan vara av betydelse för en fråga som behandlas på bolagsstämman.

Skulle frågan inte gå att besvara på stämman, skall svaret ges skriftligen till ägaren som ställt frågan inom två veckor.

Lagstadgade undantag

För ett giltigt beslut på en bolagsstämma krävs normalt ett understöd på mer än hälften av de avgivna rösterna. Vid val anses den person vald, som får flest röster. Från dessa grundregler finns ett antal lagstadgade undantag. Vissa mer avgörande beslut kräver så kallad kvalificerad majoritet. Det kan gälla beslut om ändring av bolagsordningen, beslut om emission till andra än aktieägarna etc.

Utöver dessa undantag är det även möjligt att man genom bolagsordningen eller i aktieägaravtal reglerat olika frågor.

Om det blir fel

I nästa avsnitt berättar vi vad du som ägare kan göra om du anser att det finns något fel i bolagsstämmoförfarandet eller bolagsstämmans beslut.

LASSE ASPBÄCK
SVANTE FAGERLUND

TIPSET!

Tänk på att du som aktieägare alltid har rätt att ta med dig ett biträde till bolagsstämman. Som ägare kan det vara värt att överväga att utnyttja den möjligheten om du vet att det på stämman kommer att behandlas frågor som påverkar dig, och det finns en risk att alla ägare inte är överens.

En sänkning av rösträttsåldern till 16 år i församlingsval står på agendan under kyrkomötet som inleddes i Åbo på måndagen. Valbarhetsåldern skulle dock förbli vid 18 år, rapporterar Kyrklig Tidningstjänst.

riksnytt

En dirigent är betydligt bättre än andra på att hålla både syn och hörsel skärpt under koncentrationskrävande omständigheter. Den musikaliska träningen sätter spår i hjärnan, konstateras i en färsk studie.

Bostadspriserna stiger inte lika snabbt längre

HELSINGFORS. Bostadspriserna kommer att stiga långsammare och att försäljningstiderna blir längre, åtminstone om man får tro mäklarna.

Det här visar en enkät som bostadsförmedlaren Kiinteistömaailma, Fastighetsvärlden, publicerade på måndagen. Nästan hälften av mäklarna som svarade på enkäten tror att bostadspriserna stampar på stället under det närmaste halvåret.

En tredjedel tror att priserna stiger med högst tre procent. Bara sju procent tror på en större prishöjning.

Radhus och småhus

De största förväntningarna på högre priser gäller radhus och småhustomter. Mest tror man på fortsatta prisförhöjningar i huvudstadsregionen, Birkaland och Mellersta Finland, minst i Norra och östra Finland samt i Tavastland.

Över hälften av mäklarna väntar sig att försäljningstiden förlängs ytterligare under det kommande halvår. Enligt bostadsförmedlaren har försäljningstiden för höghusbostäder förlängts

Populärt boende. Priserna på radhus förväntas stiga. Bilden visar Tallängens radhus på Enklinge. Foto: ERKKI SANTAMALA

med i medeltal tre dagar i hela landet på drygt ett år.

560 svarade

– Försäljningstiden har gått

tillbaka till det normala, i medeltal två månader och bostadsköpare har nu mycket att välja på och gott om tid att fatta ett beslut, säger

vd **Tommi Rytkönen.**

560 bostadsmäklare runt om i landet svarade på barometern som görs två gånger om året. (FNB)

Mobiltelefoner kan ge nickelallergi

MALMÖ. Vissa mobiltelefoner innehåller så mycket nickel att de kan utlösa allergi. Men de som drabbas av eksem kring öronen eller i ansiktet kan ha svårt att lista ut vad det beror på.

– Det kan vara ett tillstånd som är svårt att känna igen. Varken läkare eller patienter kopplar eksemen till användning av mobiltelefoner, säger professor **Jeanne Duus Johansen**, chef för Videncenter for Allergi i Danmark.

Vid centret undersöks just nu de mobiltelefoner som är vanligast på den danska marknaden. Långtifrån alla

mobiltelefoner innehåller nickel, men det står redan klart att vissa mobiltelefoners blanka metalldelar innehåller så mycket nickel att de kan utlösa allergi.

Ovetande

Hittills finns bara enstaka fall av nickelallergi orsakad av mobiltelefon registrerade i vetenskapliga rapporter. Men efter en kontroll bland danska hudläkare och efter kontakt med patienter som sökt sig till Videncenter for Allergi drar Jeanne Duus Johansen slutsatsen att det finns många odokumenterade fall.

– Vi misstänker att det här är ett mycket större problem

än vad som för ögonblicket finns registrerat. Det kan vara många som går omkring med utslag utan att få allergin konstaterad av läkare, säger hon.

EU-direktiv

En patient vid centrumet hade till exempel haft sin allergi i mer än ett år och hunnit uppsöka flera olika läkare innan orsaken kunde fastställas.

– Själva eksemet kan behandlas. Men har man en gång fått nickelallergi så försvinner den inte. Den får man leva med resten av livet och det kan spela roll för vilken typ av jobb man kan ha.

EU:s nickeldirektiv innebär

att mängden nickel begränsas i vissa varor, som smycken, klockor, knappar och blytlås. Men mobiltelefoner nämns inte explicit i direktivet.

Mobiltelefoner nämns vanligen inte heller på de listor med exempel på föremål som kan innehålla nickel, som hudläkare ger till allergipatienter, påpekar professor **Carola Lidén** vid Centrum för folkhälsa i Stockholm. Hon välkomnar den danska undersökningen.

– Det är inte känt hur stor roll mobiltelefoner har i nickeleksem, även om det finns en del fall rapporterade. Det är mycket bra att det här undersöks, säger hon. (FNB)

Världen just nu

Sverige vill ha bort jordbruksstöd

■ **HELSINGFORS.** Sveriges statsminister **Fredrik Reinfeldt** har inte låtit sig påverkas av diskussionerna med sin finska kollega **Matti Vanhanen** beträffande det nationella jordbruksstödet för södra Finland, det så kallade 141-stödet. På måndagen fick han frågan för tredje och fjärde gången av finska journalister på en kort tid.

– Inte i den meningen att vi betraktar detta som en fråga mellan Finland och EU-kommissionen.

Det vi allmänt bejaktar är att jordbrukssubventionerna minskar i omfattning.

Han säger att Sverige känner igen problematiken med undantag till EU-regler.

– Svenska EU-kampanjen höll ju på att stupa på att det hette att man inte fick snusa om man gick med i EU. Då fick vi ett undantag som möjliggjorde detta med att snusa.

Men mer än sympati har Reinfeldt inte att komma med.

– Alla former av stöd och subventioner snedvrider konkurrens. Det är rätt intressant att Frankrikes president har sagt till franska bönder att nu får ni ställa in er på ett liv utan subventioner. Det är den typen av perspektiv som jag tycker det är viktigt att ha. Vi tycker det vore bra om vi fick ett EU där inte nära nog halva budgeten riktades till jordbrukssubventioner utan en mer modern budget riktad på innovation, forskning, utveckling och infrastruktur.

Han tycker att Sverige och Finland – med den utveckling han ser här – kan vara konkurrenskraftiga. (FNB)

Reinfeldt: Värre förra gången

■ **HELSINGFORS.** Förra gången hos Matti var värre, konstaterade den svenska statsministern **Fredrik Reinfeldt** när han red ut stormen av journalisternas frågor efter mötet med sin finska kollega **Matti Vanhanen** (c) i Helsingfors. Han syftade på sitt besök för drygt ett år sedan strax innan kulturministern **Cecilia Stegö Chilò** fick avgå efter avslöjanden om svartbetalda barnflickor och obetald tv-licens i 16 år.

Precis innan hade handelsminister **Maria Borelius** tvingats avgå av liknande orsaker. Däremot fick integrationsminister **Tobias Billström** och finansminister **Anders Borg** sitta kvar trots obetalda tv-licenser respektive svart städ- och barnhjälp.

Förra veckan blev det fler skandaler. Reinfeldts statssekreterare **Ulrica Schenström** fick avgå efter en blöt kväll när hon hade regeringskansliets krisjour. Det hann inte gå ett dygn innan det avslöjades att hennes efterträdare **Nicola Clase** använt svartbetalda byggjobbare.

Ingen ”könsmässig hänsyn”

Hur kommer det sig att det är kvinnliga toppkrafter som har tvingats avgå när de manliga fått stanna kvar?

– Då lägger man ihop flera saker på en gång, vill jag påpeka. Det som har hänt måste förklaras utav vad som var just aktuellt för den personen. Jag tror inte att det finns den typen av könsmässig hänsyn, åtminstone har inte jag den som min utgångspunkt.

På en fråga om hur det står till med moderaternas moral och skattemoral svarar Reinfeldt så här:

– Ja, det förstår jag att vi får den frågan. Jag har också markerat att om något gått fel så måste det rättas till och vi på intet sätt vill ge en signal om att vi accepterar detta. Det är alldeles för många moderater som har gjort felaktigheter som vi nu ser att rätta till.

”Starkt stöd”

Reinfeldt efterlyser en diskussion om förtroendemannarollen och konstaterar att moderaterna måste jobba mycket mera med detta i sitt fortsatta arbete med etik och kandidatutval.

– En del av detta blir jag väldigt besviken inför därför att det inte är någon ny diskussion. Det visar att det på mig ligger ett ansvar att ta ett fortsatt initiativ till att göra det ännu mer.

Moderaterna har alldeles för mycket stått i fokus, menar Reinfeldt. Han tror det beror på att moderaterna är det största regeringspartiet och påpekar att det finns andra representanter av svenskt samhällsliv som fått liknande anklagelser eller har ekräftat att man gjort fel.

Han håller fast vid att partistämman nyligen var ”våldigt bra” och på frågan om han kan fortsätta som statsminister svarar han så här:

– Ja, absolut. Jag har både majoritet i riksdagen och ett väldigt starkt stöd. (FNB)

Nils Liedholm död

■ **STOCKHOLM.** **Nils Liedholm** är död. Enligt Gazzetta dello Sports och Aftonbladets nätupplagor avled den svenske fotbollsliganden på måndagen. Han blev 85 år gammal.

Liedholm var en av stjärnorna i det svenska lag som tog VM-silver i fotbolls-VM 1958. Han hade också en mycket framgångsrik karriär i Italien både som spelare och ledare. (FNB–TT)

Ekonomi

Stor efterfrågan på stora bilar

HELSINGFORS. Efterfrågan på stora personbilar och terrängbilar kommer att öka inför skattereformen som träder i kraft vid årsskiftet, uppger bilhandlarna.

Men den begränsade tillgången på bilar sätter käppar i hjulen för försäljningen.

Det var i torsdags som en ändring av bilskatten klubades igenom. I framtiden ska koldioxidutsläppen ligga till grund för bilskatten. Det innebär att priset på stora bilar går upp, medan priset på mindre bilar går ner.

Pekka Rynnälä som är vd på Autokeskus säger att efterfrågan på bilar som kom-

mer att bli dyrare i och med reformen nu är stor. Efterfrågan gäller både nya och begagnade bilar.

Tiden knapp

Trots att efterfrågan är stor kommer försäljningen knappast ändå att öka särskilt mycket, tror **Jan-Martin Börman** som är vd på Veho. De dyra bilarna

levereras till landet på beställning och hinner inte fram förrän skatteändringen trätt i kraft.

I Norge ökade försäljningen av de dyraste modellerna en aning då en motsvarande skattereform genomfördes. Men i Finland är tiden så knapp att någon större ökning av försäljningen inte är möjlig, tror Börman. (FNB)

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Amos vann svärtesligan

FOTBOLL. Amos Ekhalie kom till Åland i början på mars när han värvades av IFK Mariehamn. Ligalaget placerade dock honom i farmlaget IFFK där han gjorde en hedersvärd insats.

Faktiskt så bra att han den här säsongen vann Nyans svärtesliga.

Amos Ekhalie värvades av IFK Mariehamn i början på mars och kontrakterades drygt en månad senare. Inledningen blev dock tuff för 19-åringen, som innan spelade för Coast Stars i Kenyas Premier League. I mitten på maj skadade han menisken i knät och kunde inte spela på ett par månaders tid.

Efter flera inlägg i den grönvita tröjan, bestämde sig ledningen för att låta honom utvecklas i farmlaget IF Finströmskamraterna där han återfanns helt efter att transferfönstret stängdes på sensommaren.

En lyckad överflyttning för IFFK, visade det sig. Laget höll på att tappa greppet om platsen i division II, men gjorde en helhjärtad insats med

SVÄRTOR TIO I TOPP

- 1) Amos Ekhalie, IFFK, 11 (snitt 0,85 per match)
 - 2) Jimmy Sundman, SIF, 9 (0,82)
 - 3) Mikael Sundström, IFFK, 10 (0,77)
 - 4) Natalia Rickne, ÅU, 6 (0,55)
 - 4) Linus Gestranus, HIK, 6 (0,55)
 - 4) Wilhelm Ingves, HIK, 6 (0,55)
 - 7) Mika Niskala, IFK, 7 (0,54)
 - 8) Peter Blomberg, IFK, 6 (0,46)
 - 9) Ing-Marie Holmberg, ÅU, 5 (0,45)
 - 9) Ted Göstas, SIF, 5 (0,45)
- Antalet svärter är dividerat med antalet hemmamatcher varje lag spelat i sin serie.

kenyanen i spetsen och klarade kontraktet.

För Amos Ekhalie blev det totalt elva svärter vilket ger ett snitt på cirka 0,85 stycken spritt över IFFK:s totalt 13 hemmamatcher. Därmed vann han alltså Nya Ålands svärtesliga och ett resepresentkort värt hela 300 euro.

Bland de främsta

Ekhalie befinner sig hos familjen i Kenya sedan slutet på oktober och kommer inte hem förrän efter jul. Därför får IFK:s klubbdirektör, **Peter Mattsson**, i hans ställe uttala sig om talangens tid på Åland.

– Mycket roligt att han vann! Amos värvning var en långsiktig satsning för IFK och vi bestämde att han får utvecklas i lugn och ro. Vi hade kanske hoppats att han skulle komma in i A-laget redan i år, men nu är förhoppningen att han är med i konkurrensen om en plats nästa säsong, säger Mattsson.

Men matchträning har han fått, genom att han dragit på sig farmlagets röda tröja regelbundet.

– Samarbetet har visat hur bra det är att ge någon som honom matchrutin. Jag har varit och tittat på många IFFK-matcher i år, och han

har varit bland de främsta hela tiden.

Hur har han anpassat sig på Åland?

– Det är aldrig lätt att komma som ung till en ny kontinent. Men han går på svenska kurser om dagarna, har jobbat bra och lärt sig lite svenska. Han säger själv att han har kommit jättebra in och det finns andra kenyaner här som han träffar, säger Mattsson och fortsätter:
– Han är ganska tystlåten av sig, men frågar man honom så säger han "fine, fine".

Tränar fysik

Anledningen till att den unge talangen inte blev ett förvärv att stoppa in direkt i ligalagets startelva, var hans svaga fysik.

– Han hade problem att lyfta tyngder när killarna var på gymmet. Så nu har han tränat styrka tre gånger i veckan enligt ett program vår fystränare **Patrik Lehtonen** satt upp, för att han ska komma upp på samma nivå. Det har varit den stora grejen för honom och jag hoppas träningen ska ge ett utslag till nästa säsong.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Svärtesvinnare genom tiderna

- 1982 Bosse Mattsson, Finström, 14.
- 1983 Tore Göstas, Sunds IF, 10, Henrik Koskinen, Sunds IF, 10, Anders Eriksson, IFK Mariehamn, 10.
- 1984 Bosse Mattsson, Finström, 17.
- 1985 Mikael Mattsson, Sunds IF, 15.
- 1986 Kenneth Danielsson, Östernäs, 14.
- 1987 Ari Weckström, Östernäs, 13.
- 1988 Guy Börman, Jomala IK, 11.
- 1989 Stig-Erik Kalm, Hammarland, 10.
- 1990 Lennart Axelsson, Sunds IF, 13.
- 1991 Thomas Fonsell, IFK Mariehamn, 9.
- 1992 Mikael Granskog, IFK Mariehamn, 11.
- 1993 Ove Sjöblom, IFK Mariehamn, 11.
- 1994 Kristian Andersson, Hammarland, 10.
- 1995 Kristian Andersson, Hammarland, 11.
- 1997 Ralf-Åke Mattsson, Finström, 12.
- 1998 Roger Gustafsson, Sund, 14.
- 1999 Marco Johansson, Finström, 8, Ing-Mari Holmberg, Lemland, 8.
- 2000 Johan Sundman, Sund, 14.
- 2001 Sebastian Nunez, Sund, 11.
- 2002 Ivana Zukovski, Finström, 11.
- 2003 Ing-Marie Holmberg, Lemland, 10.
- 2004 Ing-Marie Holmberg, Lemland, 14.
- 2005 Johan Gustafsson, Sund, 12.
- 2006 Simon Enqvist, HIK, 8.
- 2007 Amos Ekhalie, IFFK, 11.

Trippelsegrare. Lemlands/Åland Uniteds Ing-Mari "Mimi" Holmberg, här anno 2001, har vunnit ligan tre gånger.

Målsjötare. HIK:s Kristian Andersson, som här valsar runt med ett par Kaare-spelare någon gång på 90-talet, vann två år i rad.
Foto: BENGT HELLSTRÖM

Bäst i början. Finströms Bosse Mattsson vann första Svärtesligan 1982 och upprepade segern 1984.

Flest svärter. Amos Ekhalie, värvad av IFK med speltid i insatser.

DAGENS FACEBOOK-TIPS

Alla grönvita supportrar bör gå med i gruppen IFK Mariehamn. Än så länge har gruppen 271 medlemmar. Sök på IFK Mariehamn och gå med du också.

IFFK, vann Nya Ålands svärtesliga säsongen 2007. Totalt blev han belönad med elva svärtor för sina Foto: PETTER EKMAN/Montage: JONAS EDSVIK

Liewendahl fick skytteutmärkelse

■ **SKYTTE.** Ålands sport-skytteförenings gevärsskytt **Elin Liewendahl** deltog i det nationella sportskytteförbundets stora säsong avslutning Grande Finale i Vierumäki i helgen.

Där erhöll hon priset som årets Kultahippu-skytt som delades ut vid en officiell ceremoni i anslutning till guld-banketten där den finska skytte-liten närvarade.

– Det känns bra att vår lilla förening har fått fram så fina skyttar som på gevarssidan. Från förbundshåll undrade man när vi skulle kunna ordna kvältävlingar till Kultahippufinalen, säger Elins mamma **Sandra Österman** till ÅSSF:s hemsida. (mt)

Premierad. Elin Liewendahl erhöill ett pris vid Finlands sportskytteförbunds guldbankett. Här står hon tillsammans med förbundets Riikka Lahti. Foto: SANDRA ÖSTERMAN

Juniorer i bowlingkamp

■ **BOWLING.** Åland bowlingsförbunds juniorer reste i helgen till Hedemora i Sverige för att spela en förbundskamp mot Dalarna. Lagen hade 15 spelare vardera där de äldre spelade sex serier och de yngre fyra serier. Till slut blev det hemmaseger för Dalarna som vann med 10.795 poäng mot Ålands 10.780 poäng.

En bra insats gjorde **Jennifer Karlsson**, BK Komet som spelade ihop 594 poäng över fyra serier liksom **Tony Miros**, BCC, som slog 1.074 poäng över sex serier. Bäst bland de yngre pojkarna var **Jonatan Isakas**, BK Komet, med 588 poäng på fyra serier.

– Publikens favorit bland

de åländska spelarna blev **Leo Granholm**, BK Komet, som i sin tredje serie spelade ihop fantastiska 267 poäng. Hans slutresultat blev 587 poäng efter serierna 106–131–267–83, rapporterar ledaren **Robert Kvarnström**.

Förbunden fortsätter utbyt-et med en returkamp i Mariehamn under våren. (mt)

MLK:are matchades i svenska tenniscuper

■ **TENNIS.** Mariehamn lawn-tennisklubb, MLK, har haft ett par killar i farten vid tävlingar i Sverige. I Drosbakken Cup i Åkersberga deltog **Emanuel Eriksson** i klassen PS17-18 där han förlorade sin match med 2–6, 0–6.

I PS16 vann **Tony Kjäll** sin första match med 6–4, 7–6, men förlorade sin andra

med 3–6, 3–6. Det räckte dock till en 14:e plats på rankingen i Sverige bland 16-åringar.

I samma klass vann Eriks-son sin första omgång med 6–2, 6–4 men fick se sig slagen i kvartsfinalen med 4–6, 4–6. I PS15 spelade förlorade Kjäll första setet i första omgången, men hämtade upp

sig och vann med siffrorna 4–6, 7–5, 6–4. I kvartsfinalen var han dock tvungen att lämna walk over.

Samme Kjäll fanns med i Suzuki Cup i Uppsala där han tävlade i PS16. Han vann sin första match med 6–3, 6–4 men åkte ut i andra omgången efter en förlust med 2–6, 0–6. (mt)

Holmén snabbast i Uppsalalopp

■ **FRIIDROTT.** Ålänningen **Janne Holmén** ställde i helgen upp i Granebergsväret som arrangerades i hans nuvarande ort Uppsala. Sträckan var 13 kilometer lång och tävlingen arrangerades för 45:e gången.

Holmén ställde upp i herrklassen och kunde springa i mål som förste man på tiden 42,28 minuter, drygt 40 sekunder före tvåan och klubbkamraten Mats Troeng från Rånäs 4H.

– Det var riktigt slaskigt underlag i främst början och slutet av loppet. Jag var inte ute efter att göra någon speciell tid men jag är rätt nöjd med min löpning, säger Holmén till Uppsala Nya Tidning. (mt)

Bergman bäste ålänning i Lahtis

■ **BOWLING.** Ålands bowlingförbund ställde upp med ett fyrmannalag i den traditionella Liittomylyttävlingen i Lahtis i helgen. Åland placerade sig på en total 34:e plats i kvältävlingen och missade därmed finalspelet

dit de 20 främsta lagen gick. ÅBF spelade ihop 4.522 poäng vilket var betydligt sämre än kvalsegrande Helsingfors som hade hela 5.278 poäng. Finalen vanns till slut av hemmaspelarna från Lahtis.

Bäste ålänning individuellt blev **Boris Bergman** på 1.225 poäng över sex serier. **Stefan Sundberg** var näst bäst på 1.129 poäng följt av **Oskar Mattsson** med 1.122 poäng samt **Michael Jacobsson** på 1.046 poäng. (mt)

Agolli fortsätter i VPS

■ **FOTBOLL.** Den albanska fotbollsspelaren **Ansi Agolli** har skrivit på för ytterligare två år för FM-ligaklubben VPS från Vasa.

Agolli spelade både i försvar-et och på mittfältet i år. Den 24-årige albanen kom VPS från schweiziska FC Luzern. Medan **Jari Pyykölä** tränade Vasalaget fick Agolli inte just spela.

Men när Pyykölä fick sparken i början av juni fick Agolli chansen av den nya tränaren **Janne Lindberg**.

VPS har nu nio spelarkon-trakt. Tränarfrågan är dock fortfarande olöst. Lindbergs kontrakt gällde endast till slutet av säsongen och han flyttade till Myllykosken Pallo för att bli assisterande tränare. (FNB)

Rätt tips

Lotto
2, 6, 17, 21, 24, 27, 38
Tilläggsnummer: 12, 35, 37
Vinstprognos: 7/737.937,60 (1), 6+1/20.662,20, 6/1.597,00, 5/46,30, 4/11,40.

Joker
1 1 6 7 4 4 6
Vinstprognos: 7/-, 6/-, 5/2.628,70 (19), 4/531,30, 3/48,40, 2/10,60.

Sportens kom ihåg

■ ■ **Boule-Åland:** Bouleklubbarnas representeranter har möte om verksamheten 2007-2008 i Idrottsgården i dag, 6 november, 14.00. Sammakallare Rulle Mattsson tfn 12777.

■ ■ **Ishockey-nybörjare:** Träningar onsdagar 17.30-18.30. Frågor ring Jörgen tfn 0457 3135309.

■ ■ **Ishockey/rinkboll:** Nu är det dags att anmäla lag inför årets motionsserie i rinkboll och ishockey. Anmälan ska vara inne

på onsdag. För mera information kontakta Ålands ishockeyförbund på tfn 0400 723 735/ eller e-mail ishockey@aland.net.

■ ■ **Åid-orientering:** Ungdoms-träningarna startar igen! Varje torsdag 19.00 vid Ytterläns skola med start den här veckan.

■ ■ **Åid-simning:** Inbjuder till månadstävling med utmanaren på lördag i Godby. Insim 10.00, tävlingen startar 11.00. Alla simmare

och funktionärer är välkomna.

■ ■ **ÅSSF:** Viltmål cup 1 30+30 den 30 nov 18.30 på Bredmobanan.

■ ■ **ÅSSF:** Deltävling 1 i luftgevär-cupen avgörs på tisdag i Bredmo 18.15. Juniorer som skjuter med stöd tävlar på onsdag samma tid.

■ ■ **Öspelens Supporterklubb (ÖSPA):** Reservera kvällen 16 november för höstmötet. Närmare info kommer snart i medlemsbrev.

”Nytt ledarskap”? Tag kontakt om påkörning

■ **I valrörelsen** utlovades nytt ledarskap på valaffischerna. Är det exempel på det som vi ser när lagtinget valde talman och vice talmän förra veckan?

Posten som första vice talman brukar alltid förbehållas oppositionen, så har det varit sedan länge tillbaka. Förutom nu, under det nya (?) ledarskapet, då liberalerna lägger beslag på den.

Centern, som innehar den tillfälligt, stöder dessutom detta odemokratiska förfarande. Vi vänder oss emot detta maktspråk från majoritetens sida och hoppas att det inte blir riktgivande för den nya tilltänkta regeringsmajoritetens politik.

Obunden samlingslagtingsgrupp

■ **Veckoslutet** 26-28 oktober råkade någon köra på en finskregistrerad Fiat Punto som fanns parkerad i färjhamnen i Torsholma. Bilen blev så pass skadad att den inte kan köras därifrån utan måste bogseras.

Eftersom det var en påkörning betalar inte bilens försäkringsbolag för skadorna. Polisen vill inte heller åta sig en utredning i det här skedet, utan hoppas på att saken skall

kunna ordnas ändå, eftersom inget straffanspråk finns.

För att saken skall kunna ordnas smidigt måste dock den påkörande bilens försäkringsbolag kontaktas och formaliteterna skötas.

Bilen som körde på har säkert en vanlig trafikförsäkring och då betalar försäkringen skadorna på den påkörda bilen. Har bilen allrisk betalas även

skadorna på den egna bilen förstås. Visserligen blir det en bonussänkning på försäkringen, men den går ju upp igen efter ett tag, så det finns egentligen ingen orsak till varför man inte skulle göra upp om skadan.

Jag väddar därför till den som kört på, eller till bilens ägare, att ta kontakt direkt till mig eller göra det via sitt försäkringsbolag, så slipper vi obehagligheter med polisutredningar och

diverse merkostnader.

Belöning utlovas därför till den som först kommer med tillförlitliga uppgifter om vad som hände när bilen blev påkörd och av vem, även om det är den skyldige själv, som frivilligt kontaktar bilens ägare,

Leif Hellman, 040 508 52 42.

Det går även bra att kontakta **Iris G-H** per telefon 0400 669 020 om det känns enklare.

► MÖTEN

Ålands frimärks-samlarförening r.f.

Välkommen på

Ungdomsträff

den 7.11 kl 18.00-20.00
i ÅBFs lokaler Ålandsv. 36.

I samband med träffen avslutar klubbens övriga medlemmar och visar delar ur sina samlingar.

Servering.

► LEDIGA PLATSER

Ålands landskapsregering

lediganslår ett vikariat som

kanslichefs-sekreterare

vid kansliavdelningens allmänna byrå, under tiden 1.1-31.12.2008

Kompetenskrav för tjänsten är avlagd examen på gymnasialstadienivå med lämplig inriktning.

Kontaktperson: förvaltningschef Arne Selander, tel. 25170

För ytterligare information hänvisas till landskapsregeringens officiella anslagstavla eller hemsida.

Ansökningar skall vara landskapsregeringens registrator tillhanda **senast 30.11.2007 kl. 16.15.**

Ålands landskapsregering
Pb 1060
22111 MARIEHAMN
www.regeringen.ax

► ÖVRIGT

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f.

försäljning av

väbstolar, -redskap och material

Stick- och vävgarn, tyg, tovningsull, textilfärger, olika redskap, bärbar dator, 8 väbstolar m.m. säljes från Ålands Hantverksskola i Tosarby, Sund

söndagen den 11.11 kl. 14-16

OBS! Enbart kontantbetalning och bortkörning direkt!

Välkommen och fynda!

Styrelsen

Upprop mot kärnkraften

■ **Vi stöder** den Europeiska kärnkraftskritiska konferensen. Vi vill inte att nya kärnreaktorer byggs i Finland eller att här bryts uran och begravas högaktiva atomsoapor. Kärnkraften är varken billig, ren eller säker och den är inte heller en hållbar metod för att producera energi.

Kärnkraften skonar inte miljön och stoppar inte klimatförändringen.

► MÖTEN

Talentia-Åland

håller

årsmöte

onsdagen den 7.11.
kl. 18 i Bagarstugan.

Styrelsen

► LEDIGA PLATSER

Jomala kommun

Socialnämnden i Jomala lediganslår

Ett vikariat som

kock

på Daghemmet Trollsländan under tiden 2.1-31.12.2008.

Grundlön: 1.748,37 €/mån

Ytterligare information lämnas från Daghemmet Trollsländan tel 329 150.

Din ansökan vill vi ha **senast den 20 november 2007** under adress: Socialnämnden i Jomala, Pb 2, 22151 Jomala.

Socialnämnden
5.11.2007

Jukka Aaltonen, skådespelare
Uma Aaltonen, författare
Eero Aho, skådespelare
Rauno Ahonen, skådespelare
Eija Ahvo, skådespelare
Paavo Ahvo, belysningsmästare
Sofia Aminoff, dramatiker
Christina Andersson, författare
Henrika Andersson, regissör, skådespelare
Agneta Ara, författare
Anja Bargum, skådespelare
Ulrika Bengts, regissör
MeriTuuli Calamnius, bildkonstnär
Fia Derghokasian, maskör
Wanda Dubiel, skådespelare
Ylva Edlund, skådespelare
Ylva Ekblad, skådespelare
Minna Eloranta, bildkonstnär
Janne Engblom, musiker
Lasse Fagerström, skådespelare
Johan Fagerudd, skådespelare
Tua Forsström, författare
Joakim Groth, författare
Markus Groth, skådespelare
Ragni Grönblom-Jolly, skådespelare
Kim Gustavsson, skådespelare

► ANBUD

Ålands landskapsregering

KONSULTUPPDRAG

Ålands landskapsregering inbegär anbud på

elplanering gällande ombyggnad och renovering vid Högskolan Södra samt konstruktionsplanering för ombyggnad av sporthallens tak vid Ålands sjömansskola.

Anbudshandlingar kan hämtas från registratorskontoret vid Ålands landskapsregering.

Skriftliga anbud skall vara registratorskontoret tillhanda **senast den 23 november 2007 kl.16.15.**

Eventuella förfrågningar kan ställas till projektingenjör Elisabeth Rosenlöf, tel. 25184.

www.regeringen.ax

Pekka Haapasalo, kapellmästare
Susanna Haavisto, skådespelare
Kristiina Halttu, skådespelare
Marjatta Hanhijoki, bildkonstnär
Minna Harjuniemi, teaterregissör
Viveca Hedengren, Outi Heiskanen, bildkonstnär
Esa Helasvuo, kompositör, lektor
Bambu Hellstedt, bildkonstnär
Patric Henriksen, skådespelare
Dan Henriksson, skådespelare, teaterchef
Lise Holmberg-Nordman, skådespelare
Vuokko Hovatta, skådespelare
Marjorita Huldén, skådespelare
Peter Hägerstrand, kompositör
Anne Hänninen, poet
Dick Idman, skådespelare
Gogo Idman, skådespelare
Annika Idström, författare
Tove Idström, dramaturgi
Olli Ikonen, skådespelare
Tero Jartti, skådespelare – regissör
Stefan Jernstål, musiker
Susanne Jonsson, sångare
Erikka Jussila, manusförfattare – regissör
Pekka Jylhä, bildkonstnär
Jari Järnström, konstnär
Antti Kaarlela, skådespelare
Jaana Kahra, skådespelare
Aune Kallinen, regissör
Olof Kangas, Theresa Karlsson, sångerska
Sanna Karlsson-Sutisna, Kyösti Kemppilä, LTO, regissör
Paavo Kerosuo, skådespelare
Tuomas Kiiliäinen, skådespelare
Eeva Kilpi, författare
Malin Kivelä, författare
Robert Kock, skådespelare
Willehart Korander, skådespelare
Timo Korhonen, musiker
Lilja Kovanko, skådespelare
Hannele Krohn, författare
Inari Krohn, Leena Krohn, författare
Karoliina Kudjoi, skådespelare
Pertti Kukkonen, Pirkko Kurikka, författare, regissör
Martin Kurtén, skådespelare
Marjo Kuusela, koreograf, dansare

Maria Kuusiluoma, skådespelare
Tuija Käkälä, skådespelare
Julia Kärnä, skådespelare
Usva Kärnä, skådespelare
Lena Labart, skådespelare
Matti Laitinen, adb-utbildare, författare
Jussi Lehtonen, skådespelare
Sue Lemström, skådespelare
Saija Lentonen, skådespelare
Silva Lillrank, skådespelare
Minna Lindberg, författare
Pirkko Lindberg, författare
Tiina Lindfors, koreograf, dansare
My Lindelöf, författare
Gurli Lindén, författare
Lotta Lindroos, skådespelare
Tuomo Luhtanen, koreograf
Markku Luuppala, kompositör, musiker
Ralf Långbacka, regissör
Gregory Maisse, ljus- och ljudtekniker
Jan-Erik Mansikka, pedagog, musiker
Susanne Marins, skådespelare
Saara Markkanen, TeM
Tiina Markkanen, skådespelare
Seija Metsärinne, skådespelare
Kiki Molander, dansare
Marina Motaleff, skådespelare
Juha Muje, skådespelare
Laura Murtomaa, musiker
Minttu Mustakallio, skådespelare
Marja Myllylä, skådespelare
Anneli Mäkelä, dramaturg, regissör
Pirjo Määttä, skådespelare
Metti Nordin, scenograf
M.A. Numminen, författare, musiker
Ralf Nyqvist, kapellmästare
Paul Olin, skådespelare
Kristin Olsoni, regissör
Matti Onnsimaa, skådespelare
Kaija Pakarinen, skådespelare
Kai Paavilainen, skådespelare
Niclas Pajala, regissör
Jukka-Pekka Palo, skådespelare
Riitta Palo, skådespelare
Marika Parkkomäki, skådespelare
Katja Peacock, skådespelare
Sini Pelkki, kandidat i bildkonst
Ilja Peltonen, skådespelare
Mikko Perkiola, sångare
Perttu Pesä, skådespelare
Pasi Pihlaja, musiker
Marko Portin, musiker

Mari Posti, skådespelare
Antti Pääkkönen, skådespelare
Kristiina Repo, regissör
Merja Repo, dramaturg, regissör
Mimmi Resman, scenograf
Susanna Ringbom, skådespelare
Päivi Rissanen, dansare, skådespelare
Martina Roos, skådespelare, sångerska
Jani Ruscica, kandidat i bildkonst
Riku Räihä, litteratur- och konstkritiker, fil.kand.
Erkki Saarela, skådespelare
Jaana Saarinen, skådespelare
Joonas Saartamo, skådespelare
Esko Salminen, skådespelare
Rauni Salminen, regissör
Maria Salomaa, skådespelare
Marika Salomaa-Kivelä, skådespelare
Carola Sarén, skådespelare
Aino Seppo, skådespelare
Hanna Seppä, skådespelare
Paula Siimes, skådespelare
Tatu Siivonen, skådespelare
Jari Siljamäki, clown
Vivi-Ann Sjögren, författare
Frank Skog, skådespelare
Peter Snickars, regissör
Eero Soininen, skådespelare
Lars Sund, författare
Sirpa Suomalainen, Paula Suominen, bildkonstnär
Wava Stürmer, författare
Ingrid Söderblom, skådespelare
Jan-Christian Söderholm, skådespelare
Sisko Taalikainen, musiker
Simo Tamminen, skådespelare
Liisi Tandefelt, skådespelare
Mika Tärho, musiker, grafiker
Kristian Thulesius, skådespelare
Eeva Tiisala, konstgrafiker
Märta Tikkanen, författare
Timo Tuominen, skådespelare
Teuvo Tuomivaara, skulptör
Miina Turunen, skådespelare
Teija Töyry, skådespelare
Birgitta Ulfsson, skådespelare
Nalle Valtiala, författare
Juha Varis, skådespelare
Helena Vierikko, skådespelare
Suvi-Maaria Virta, skådespelare
Harri Virtanen, dramaturg
Juki Välipakka
Jerry Wahlforss, skådespelare
Mia Waire, bildkonstnär, grafisk formgivare
Mårten Westö, författare
183

Allt finns ju där

■ **Dahlman** har marken. Näringslivet har pengarna. Golfklubben har kunskapen. Väg finns till Strömsängarna. Godby får då del av kringeffekterna, vilket torde gagna Finströms kommun. Grelsby kungsgård blir kvar i

landskapets ägo, och 3,5 milj. används för de pensionärer som lever på gränsen till existensminimum och som har varit med och byggt upp vårt samhälle.

”Vad är problemet?”

TV-programmet

tisdag 6 november

7.00 Gomorron Sverige [73496029]
10.30–12.30 UR-program [3329902]
13.00 Rapport [16877]
13.05–14.05 Argument (R) [1581167]
14.55 Människors rike [3468964]
FILM Svenskt drama från 1949. I rollerna: Ulf Palme, Anita Björk.
16.30 Andra Avenyn (R) [8254]
 Svensk dramaserie från 2007.
17.00 Rapport [76047]
17.10 Gomorron Sverige [471934]
 Sammandrag från morgonen.
18.00 Türkisch für Anfänger [70631]
 UR. In der sich Axel in meine Familie verliebt.
18.25 Baby-Tiere [1474612]
 UR. Mango, das Zebra.
18.30 Krokmax [8490]
 Barnprogram från UR.
19.00–20.00 Bolibompa [3544]
19.00 Harry och hans hink med dinosaurier [35983] **19.10** Småkryp [904099] **19.20** Lauras stjärna [544631] **19.30** Seaside hotell [22419]
19.45 Rekordbyrå [589544]
20.00–20.30 Bobster [419]
20.00 Lilla Aktuellt – kortnyheter [56490] **20.05** Grand prix [921186]
20.30 Rapport [490]
21.00 Andra Avenyn [159]
 Svensk dramaserie från 2007. Del 21.
21.30 Mitt i naturen [970]
 Naturmagasin. Del 9 av 16.
22.00 Plus [983] Konsumentmagasin. Del 9 av 15.
22.30 Skild! [254]
 Svensk dokumentärserie. Del 6 av 6.
23.00 Basic – farligt uppdrag [7356525]
FILM Amerikansk-kanadensisk thriller från 2003. Sergeant Nathan West tar med sig sex elitsoldater på övning i den colombianska djungeln. I rollerna: John Travolta, Connie Nielsen.
0.35 Rapport [6453303]
0.45 Kulturnyheterna (R) [6459587]
0.55 Örnen (R) [9909026]
 Dansk kriminalserie från 2006.
1.50 Grotesco (R) [3462113]
 Svensk humorserie från 207.
2.20–7.00 SVT24 [20539649]

10.30–16.00 24 direkt [18760916]
 Politik, samhälle och kultur.
17.05 Fråga doktorn (R) [8203490]
 Hälsomagasin.
17.50 Hockeykväll (R) [66506]
 Ishockeymagasin.
18.20 Nyhetstecken [8184438]
 Nyheter på teckenspråk.
18.30 Oddsat [43099]
 Samiskspråkiga nyheter.
18.45 Uutiset [2497506]
 Finskspråkiga nyheter.
18.55 Regionala nyheter [9681051]
19.00 Aktuellt [13273]
19.15 Go'kväll [446525]
 Magasin. Även i SVT24 senare i dag.
20.00 Kulturnyheterna [52186]
 Även i SVT1 senare i dag.
20.10 Regionala nyheter [4171506]
20.30 Musikbyrå [2709]
 Musikmagasin. Del 1 av 6. "Musikbyrå" stack till London för att leta efter det nya England.
21.00 Rakt på med K-G Bergström [7490]
 Intervjuserie. K-G Bergström möter höstens viktigaste makt-havare.
21.30 Anaconda [6761]
 UR. Ungdomsmagasin. Sneakers. Det är mer än skor! Det är en fråga om passion, identitet och konsumtion. Det handlar om sneakers. Vi djupdyker i historien om skon som kom att bli kult.
22.00 Plus [983] Aktuellt [13235]
22.25 A-ekonomi [7156612]
22.30 Vetenskapsmagasinet [5273] Del 4 av 10. Jakten på Higgs partikel. Just nu färdigställer ingenjörerna i CERN, ut-anför Genève, den största och mest kraftfulla partikelacceleratorator som någonsin byggts.
23.00 Sportnytt [60728]
23.15 Regionala nyheter [9002506]
23.25 Kulturnyheterna [5263032]
23.27 Eftersnack [208629186]
 Regional pratshow. Även 7/11.
23.50 Grosvold [5487419]
 Norsk pratshow från 2007. Gäster: Carl I Hagen, Knut Tørum. På scen: Katie Melua. Del 7 av 14. Även 10/11.
0.35–1.35 Guernica (R) [9316397]

7.30 Beverly Hills [2159341]
8.25–8.55 Home and away [9583341]
9.55 Montel Williams show [7861070]
10.50 Våra bästa år (R) [5876438]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [6347341]
12.30 Rachael Ray [1355032]
13.25 Memento [7735761]
13.50 Våra bästa år [6602457]
14.40 Oprah Winfrey show [1221525]
15.35 Cityakuten [3254438]
16.30 Nanny [730032]
17.00 Missing [849231]
18.00 How I met your mother [724051]
18.25 Simpsons [186457]
18.55 2 1/2 män [518032]
19.25 Update [3722964]
19.30 Navy CIS [584815]
 Amerikansk kriminalserie från 2004.
20.30 Sjukhuset [870099]
 Svensk realityserie från 2007.
21.00 Grannfejden [210254]
 Svensk reality från 2007. I Hagestad i Skåne utkämpas sedan tre generationer ett förbittrat krig mellan två granngårdar.
21.55 Update [9714419]
 Nyhetssändning med väder.
22.00 Fullt hus [406273]
FILM Amerikansk komedi från 2003. Familjen Baker har tolv barn. När Tom får veta att han fått sitt drömbjobb som fotbolls-tränare på ett stort universitet och Kate får veta att hennes bok ska publiceras, vänds hela familjen upp och ner. I rollerna: Steve Martin, Ashton Kutcher, Hilary Duff.
23.55 Update [7104934]
 Nyhetssändning med väder.
0.00 Bones [876281]
 Amerikansk kriminalserie från 2005.
0.55 Sex and the city [4878007]
 Amerikansk komediserie från 2001.
1.30 2 1/2 män (R) [4839129]
 Amerikansk komediserie från 2003.
1.55 The shield [5609823]
2.55 Law and order [1807303]
 Amerikansk dramaserie från 2003.
3.45 Ricki Lake [2550910]
4.30 Hus i helvete [9286668]
5.20 Home and away [9120228]
5.45 Los Lopez [6391804]
6.10–7.00 Ricki Lake [8253262]

6.30–6.50 Äntligen hälsa – yoga (R) [5152070]
6.50 Nyhetsmorgon [11414439]
11.00 Nyheterna [608254]
11.05 Efter tio [6263867]
12.00 Nyheterna [718070]
12.05 Efter tio, forts [2271544]
12.30 Jackpot [1386902]
13.25 Hem till gården [505983]
13.55 Nyheterna [2521344]
14.00 Trav: Dagens rätt [373761]
14.30 Nya tider (R) [381780]
15.00 Doktorn kan komma (R) [950254]
15.50 Nyheterna [4440341]
15.55 Dawson's Creek [3780235]
16.45 Kung av Queens (R) [4583457]
17.15 Tredje klotet från solen (R) [5527761] Amerikansk komediserie.
17.40 Will & Grace (R) [127964]
18.05 That '70s show (R) [531983]
18.35 Deal or no deal (R) [989506]
19.05 Keno [3733070]
19.10 Deal or no deal (R) [976877]
19.30 Ekonominyheterna och vädret [216457]
19.45 Lokala nyheter och väder [400419]
20.00 Nyheterna [862070]
20.30 Veterinärerna [861341]
 Svensk dokumentärserie från 2007.
21.00 Äntligen hemma [129902]
 Svenskt inredningsprogram från 2007.
22.00 House [856070]
 Amerikansk dramaserie från 2005-06.
22.55 Nyheter [1626506]
22.55 Lokala nyheter [5323235]
23.00 Nyheterna, ekonominyheterna och sporten [753983]
23.30 Vädret [194896]
23.35 America's got talent [4516815]
 Am underhållningsserie från 2006.
0.35 Vem åldras värst? (R) [1220465]
 Brittisk dokumentärserie från 2006.
1.00 Millennium (R) [5643200]
1.55 House (R) [1968571]
2.45 Natliv [2618282]
3.45 Chicago Hope (R) [2558552]
4.30 Lost (R) [9276281]
5.15 Alias (R) [1258281]
5.55 Lättlagat (R) [93609754]

6.00–10.00 X3M: God morgon med A-laget
15.30 Gudstjänst: Kaleva kyrka i Tammerfors
 Kyrkan fylls av ungdomar när Lucas Snellman predikar om pulsen som håller allting vid liv. Malin Lindblom är liturg. För musiken svarar Frank Berger och No Name Trio.
16.30 Bettina S (R)
 Pratshow. I kväll träffar vi författaren Liza Marklund, filmregissören Lauri Törhönen och bluesartisten Eric Bibb. Repris från 29/10.
17.14 Kortnytt
17.15 Finland
 Dokumentärserie. Om Finlands geografi. Del II av 14. Enare.
17.30 Morfis kod
 Matematikserie. Del 5 av 5. Siffermysteriet.
17.45 Buu-klubben
 Mulle Meck bygger en bil och Expedition Prästkragen, del 2 av 5.
18.15 Tv-nytt
18.30 Zon5: Loppshop
 Jonas piffar upp en vägg med en bild på en superkändis. Serietecknaren Mark Ståhle ritar en Jonas-serie.
18.45 Zon5: Sportkampen
 Del 7 av 11. Sporttimme. Grenarna är parkour och breakdance. Även 7/11.
19.00 Dikten, sångaren och kärleken
 Dokumentär från 2004. Om Tom Krause. Ledsagad av Mozart, Beethoven och inte minst Sibelius gör vår världsberömda baryton en djupdykning i musiken och sitt eget inre.
19.50 Höstens fåglar
 Naturdkoumentär.
20.00 Tv-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Obs
 Aktualiteter.
21.00 Sportmagasinet
21.30 Pinsamt
 Dansk komediserie från 2005. Del 2 av 10. De nya danskarna.
21.55 Höök
 Svensk kriminalserie. Del 10 av 12. En mystisk dödsskjutning förbryllar Eva Höök och de andra poliserna.
22.55 Kvällsnytt
23.00–23.15 Oddsat

Se det med egna ögon!

På webben och IPTV

www.24.ax

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Diggiloo må du tro!
 Höstens glada överraskning: En sommarhälsning i sång och musik från Eckerö. Diggiloo del I. (Ej Smedsböle)

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Seth Jacobsson. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Spelmansmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till den andra delen av sagan om Storbonden och Blomster-Lisa, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00–15.00** Mitt-pådan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:15. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. Frågetävling. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas telefonönskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03–16.00** Min Musik. Programledare: Anders Hallbäck. Även lördag 15:00 **16.00** Aktuellt. **16.10–17.45** Åland i dag. Programledare: Camilla Karlsson. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. **16.15** Firmabilen. Även lördag 12:00. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris. **5.30** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [11178032]
9.15 Livet i Ballykissangel [4986761] Brittisk dramaserie.
10.05 Nöjesrävarna [3020983]
10.30 MOT [7772]
11.00 Tv-nyheter [18032]
11.05 Tillbaka till Aidensfield [9822070] Brittisk dramaserie.
12.00 Dagens rubriker [60235]
13.00 Tv-nyheter [34273]
13.05 Gudstjänst [1576235]
14.05 Fiske i fjällen [3702952]
14.30 Läkarna [5790]
15.00 Tv-nyheter [85186]
15.05 Mord och inga visor [2960983]
15.55 Ordboken [9455693]
16.00 Forskningsresanden: Hilma Granqvist [2235]
16.30 Världens största fartyg [3322]
17.00 Tv-nyheter [95525]
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300527544]
18.00 Tv-nyheter och väder [5167]
18.30 Ilona Rauhala [3186]
19.00 K-kont [31167]
19.20 K-trappan [6639341]
20.00 En sann historia: Romerna i Konnunsuo [815]

Hos romerna bildar familjerna och släkterna ett starkt internt nätverk som håller även om man hamnar i fängelse. Finsk text på text-tv 333.
20.30 Tv-nyheter och väder [80457]
20.55 Sporttrutan [2184546]
21.00 Bestmannen [89983]
 Peter och Michael är barndomsvänner. På Michaels bröllop är Peter en charmig bestman.
23.00 Seriestart: Extras – Jag vill också bli stjärna [8631] Del 1 av 12. All vår början bliver svår. Andy Millman är desperat. Fem år i filmbranschen och inte en roll.
23.30 Tv-nyheter [35544]
23.35 Prisma: Den fascinerande månen [2022983] Månen förtrollade våra förfäder och de dyrkade den som en gud.
0.35–0.45 Euronews [6375571]

6.00 Dolt ord [21896]
7.00 Frågespel [83612]
8.00 Tellus-frågesport [7341902]
8.50 Gänget och jag [7165186]
 Amerikansk komediserie.
9.15 Regionala nyheter [2458952]
10.35 Hjärtan i brand [2848709]
11.00 Hederns pris [5579457]
11.55 På flygplatsen [5753070]
12.20 Hund-tv [1381341]
12.30 Den rätta frågan [5457]
13.00 Yli rajan [4373631]
FILM Finskt drama från 1942. I rollerna: Irma Seikkula, Joel Rinne, Wilho Ilmari. Regi: Wilho Ilmari. SV.
14.25 Gårdagens Finland ur filmperspektiv [967099]
14.55 Galen grej [940322]
15.25 Den mänskliga faktorn [6526631]
16.15 McLeods döttrar [8479506]
17.00 Lilla isbjörn på äventyr [53490]
17.25 Lilla tvåan [172544]
18.00 Den rätta frågan [40902]
18.25 Hjärtan i brand [5176273]
 I önskans fälla.
18.50 Tv-nyheter [2405525]

19.00 Regionala nyheter [60934]
19.10 Sporttrutan [5165051]
19.15 Tvåans höstväder [5162964]
19.20 Akuten [6529457]
 Hur är virtuell hemtjänst för äldre?
20.00 Vänner för alltid [78167]
 Colin och Howie bevitnar ett väpnat intermezzo och som hedersmän anmäler sig som vittnen.
20.50 Livets nödtröft [4012761]
 Animerad serie från Aardman. Havet.
21.00 Aktuella tvåan [57612]
21.35 Fotboll: Mästarnas liga [3133544] En match i fjärde omgången i Mästarnas liga.
23.45 Tv-spelet OK – den rätta frågan [4185051]
2.00 Tellus-frågesport [4369910]
3.00–4.00 Sudoku [4370026]
4.00 Mikämikä-tv-peli [4452674]
5.00 Sudoku [4350262]

6.25 Godmorgon Finland [56895438]
9.10 Vad ska vi äta i dag? [1850709]
9.15 Hollyoaks [8574506]
9.45 Korsord [3961457]
10.30 Emmerdale [211457]
11.00 Nöjesnytt [982728]
11.10 Köpkanalen [1261902]
13.20 Word Puzzle [6119631]
13.55 TOP5-frågesport [767032]
14.25 Hett på fastighetsmarknaden [2336148]
14.50 Motorcykelmössen [146525]
15.20 Intensiven [3388877]
16.15 Matstället [610780]
16.30 TOP5-frågesport [998231]
17.00 De vackra och de djärva [632506]
17.25 Vad ska vi äta i dag? [9262964]
17.30 Emmerdale [893867]
18.00 Svansviftare [443326]
18.30 Fräscha upp hemmet [598475]
 Serien fortsätter och i höstens första program är det en lägenhet i Berghäll i Helsingfors som ska få ett nytt kök. Carita, Teuvo och Susanna Indren löser renoverings- och

inredningsproblem.
19.00 Sjuans nyheter [578709]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [339438]
19.25 Dagens väder [6849983]
19.30 Dolda liv [139254]
 Finsk dramaserie. Romeo väljer det mindre onda.
20.00 Familjeband [855815]
 Am dramaserie. Till lands-orten.
21.00 Flykten [460761]
 Amerikansk thrillerserie. Ansikte mot ansikte med döden.
22.00 Tians nyheter [377032]
22.20 Resultatrutan [1840419]
22.30 Keno [924964]
22.31 CSI [100481254]
 Am kriminalserie. Dödskurvan.
23.30 CSI [487438]
 Amerikansk kriminalserie.
0.30 Heroes [3969281]
 Am dramaserie. Ett stort steg.
1.25 Nöjesnytt [1753991]
1.35 Köpkanalen [50600668]
1.40–6.15 Sportchatt och Poker [51613113]
6.15 Köpkanalen [4852020]

Nyankortsvinnare:
Yrsa Finne Mariehamn
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Det är inte första gången vuxna underskattar barn!

Hur Bomarsund ändrade samhället

■ **Benita Mattsson-Eklund** fortsätter i ännu en ledare att kritisera planerna på ett besöksarcentrum i Bomarsund. Hon har tidigare felaktigt påstått att det inte finns några driftskalkyler, ingen plan för bemanning och att centret ska bli en belastning för museibyråns personal. Detta påstår hon utan att ha varit i kontakt med sakkunniga eller berörda på museibyran, i Bomarsundskommittén eller mig som politiskt ansvarig. Jag har under min tid i landskapsregeringen så sakligt och fokuserat som möjligt fört Bomarsundsprojektet framåt, såsom också lagtinget framhållit vikten av. Nu har vi nått en god bit på väg och jag hoppas att nästa landskapsregering för projektet till ett förverkligande i enlighet med budgeten för 2008.

Detta är minsann inget projekt som enligt BME ”tillkommit i mycket snabb takt”. Bomarsundsområdets planering har funnits med i delgeneralplaneringen sedan

1990-talet. Kritik vore snarare befogad gällande att inte mer har skett under årens lopp. Något ”glassande” blir det inte tal om med ett investeringstak på 2,85 miljoner euro, men dock en byggnad som går att realisera. Bomarsund är redan en turistmagnet, med 45.000 besökare per år. I dagsläget kan vi inte ens erbjuda dem ett toalettbesök.

Besökscentret i Bomarsund ska inte ha fokus på ”slagfältsturism”. Fokus ska vara på att Åland genomgick en enorm samhällsförändring under de 40 år som Bomarsund var levande och aktivt, den förändring det innebar att gå från att vara ett stillsamt örike i ett svenskt innohuv till att bli den yttersta utposten i det ryska imperiet. Bomarsund var ett mångkulturellt, spännande samhälle under en omvälvande tid. Det ska inte förringas enligt mig, utan lyftas fram och synliggöras. Bomarsund ska också lyfta fram Åland som

Ryska dagar. ”Bomarsund var ett mångkulturellt, spännande samhälle under en omvälvande tid.” skriver kulturministern. Bilden är från firandet av de ryska dagarna i Bomarsund 2005. Foto: JONAS EDSVIK

Fredens öar, vår demilitarisering och neutralisering.

Den 14 november ordnas en öppet information om planerna för det nya besökscentret i Bomarsund i samband med Bomarsundssällskapets höstmöte. Jag hoppas att många tar tillfället i akt att komma och diskutera kom-

mande satsningar.

För min del lämnar jag över vårt arbete för Bomarsund till kommande lagting och landskapsregering. Arbetet hittills har varit mycket givande och med stort bifall från många håll.

Camilla Gunell (s)
Utbildnings- och kulturansvarig

Grelsby kungsgård kvar hos folket!

Kungsgård. Grelsby kungsgård Foto: ERKKI SANTAMALA

■ **Det är intressant** att se hur en efter en av centerns folkvalda efter att valresultatet börjar vinna kraft börjar komma till insikt i denna bytesaffär. Vad gäller golfbana någonstans på Åland finns det säkert företag som stöder så länge skattebetalarna betalar, fattas bara annat.

Som jag uttryckte i mitt senaste inlägg så har jag absolut inget emot detta även om jag personligen tror att det är försent och det nu behövs nytänkande.

Min ledstjärna i kampen för Grelsby kungsgård är att den kvarstår i landskapets ägo och jag kommer inte att understöda någon annan lösning, detta har

jag som folkvald blivit tillsatt att bevaka, att det skulle spela någon roll för mig till vems förmån gården splittras är grundlösa påståenden.

Det faktum att nu Godby sägs vara den enda och saliggörande platsen kan jag bara småle åt inte minst med tanke på vad den då anlitade golfarkitekten sa vid det möte som ordnades i Finström när det i tiden första gången talades om en bana på Grelsby kungsgårds ägor, då var dessa marker ”de enda saliggörande” och inget annat var möjligt.

Kanske idé att damma av denna lösning igen, detta alternativ öppnar ju för en framtid för gården då den blir kvar i det Åländska folkets ägo.

Bernt Randelin

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Hört att bilskatten ska baseras på avgasutsläppen från bilarna, snacka om att ta från de fattiga och ge åt de rika. Skulle behövas en Robin Hood bland höjdarna! Fan ta dom ... **0400.**

■ ■ Vad är det för värld vi lever i? 13-åringar asfulla på stan. Förädlarna är onyktra och kan inte köra bil. F-n för bl.a. haloween. Snart får väl spädbarnet sprit i nappflaskan. **Orolig.**

■ ■ Orsaken till Ålandsfärjans grundstötning, får vi (allmänheten) veta den? **HW.** – Som Nya Åland tidigare skrivit har Viking Lines informationschef Johanna Boijer-Svahnström sagt att ”utredning pågår och eventuella sanktioner tas det inte beslut om förrän sjöförklaringen är klar och skuldfrågan utredd”. Red.

■ ■ Trots flera anmälningar om köksfläktar som ej suger som sig bör har Marstad fortfarande ej åtgärdat problemet! Varför dröjsmål? **Hyresgäst än.**

■ ■ Det var ju en liten början... När får jag resten?:) **0457.**

■ ■ Nu är snuset förbjudet. De som röstade ja till EU är väl nöjda nu men inte vi som röstade NEJ! **Ut ur EU!!!**

■ ■ Nygård: om det har funkant i 26 år utan att något barn tagit skada, lägg ner! Viktigare saker finns att fokusera på. Barn accepterar så länge man förklarar. Ta annars bort kaffet oxå, barnen dricker ju saft? Fjant och överförmynderi, sånt gör mej förbannad! **Mamma t 2.**

■ ■ Det är inte bra om dagisbarn ser vuxna äta bara vege-mat. De kan oxå få för sig att inte äta kött, vilket är inte hälsosamt för växande barn. **H Biffen.**

■ ■ Varför måste Islandia ha sina friåkning med klubba mitt på dagarna? Tänk på alla som jobbar på dagarna! **0457.**

■ ■ Fattar ingenting. Nyttig, näringsrik, färggrann, god mat – fel signaler? Vad skulle vara rätt då,

korv och godis? Sen är det nog värre om dagispersonalen ej äter när barnen gör det, för då lär de sig att det är okej att helt låta bli att äta. **Matallergiker.**

■ ■ Viking och Eckerölinjen kan ju betala böterna åt Landskapet och fortsätta sälja snus! **0457.**

■ ■ Företagarna gaddar ihop sig för golfbanan! Varför i h.....e vill ni inte vara med och bjuda på driften? Är det så att ni i sista ändan inte tror på lönsamhet? **040.**

■ ■ Om matstriden på dagis hade min 16-åriga dotter en tankvärd kommentar: Det är inte första gången vuxna underskattar barn! **040.**

■ ■ Alla ni som ivrar och vill ha golf. Det är faktiskt fritt fram för både privatpersoner och företag, att bjuda på driften. Men ni tycks vara parasiter som vill leva på samhället! **0400.**

■ ■ Jag tycker att man i Finland firar halloween på allhelgonafton, dvs första fredagen i november. Allhelgona-halloween tycker jag är helt logiskt. Däremot stör jag mig på att alla skriver halloween med stort H. Skriver ni också Jul, Påsk, Midsommar? Haha nu känner jag mig som en gnällspik! **Trevlig höst på er alla!**

■ ■ Det är inte golfbanan folk är emot det är markbytet som måste till för att det skall fungera. Placera golfbanan någon annanstans då är det ok. Ni företagare i Finström som vill ha golfbanan bygg den då med egna pengar. **040.**

■ ■ Jag vill viska i ditt öra, små ord du kanske inte ens vill höra. Kyssa din hals, dansa runt i en vals, skriva ditt namn med osynligt bläck i mitt knäveck, smeka ditt hår och värma dina frusna tår. I dina ögon ser jag ett ljus blandat med litet bus. Ditt enkla men komplicerade sätt förvirrar mej lätt, de skulle inte förvåna om du säger jag minns dej ej. Om du ser mej med tårar på min kind, så är det kärlek och smärta som ej får plats i mitt hjärta. De du gav mej var den vackraste passion jag fått. Den sitter kvar och går aldrig bort. **Hjärtat 0457.**

■ ■ Den som tog mina skor den 3 november hos Lina och Sofi, ett par svara Lacost, jag vill gärna ha tillbaka dem så hör av er till **0457 526 8199.**

■ ■ Nej, det är varken avundsjuka eller bakåtsträvande utan sunt förnuft när det gäller golfbanan i Godby. Den ska inte byggas med samhällspeng-

ar. Grelsby kungsgårdsmark skall bevaras för kommande generationer. Tänk vi har allt till läns, vi får inget med oss dit vi alla är på väg. **0457.**

■ ■ Man blir ju lätt frustrerad när man läser i bladet att en företagarlsta samlats ihop för Åmnäs golfbanan. Vad tänker ni alla med?! Ska vi ha ännu ett konkursbygge här på ön? Låt nu de 2 banorna som finns gå på plus och inte ha 3 som går back. Hoppas att regeringen röstar ner dessa byggplaner. **Åmnäs golf – nej tack.**

■ ■ Det är ju väldigt modigt att klaga över grannglöpar och minderåriga och allt vad det nu är genom messa Nyan. Ta tag i ungarnas föräldrar eller dem själva om det nu är så farligt, det är ju säkert bättre för miljön att åka ensam till jobbet varje dag också när man kan samåka, men det stör väl inte er eftersom ni inte drabbas av deras existens. **En som ser ironin.**

■ ■ Nog börjar de bli helt galet här på holmen! Att inte en anställd får ha egen mat med sej. Verkar ju helt sjukt av de som bestämmer! **Mvh Grönsaken.**

■ ■ Sidan 15, måndagens Nyan: ”...Mikaela Englund hade jobbat länge på sin terroristlock.” Skulle det inte möjligtvis stå ”...sin terroristlock.” **undrar Språkpolis.**

■ ■ Finland borde anmäla europeiska unionen för hets mot folkgrupp. Varför ska svenskar tillåtas snus när hot finländare ska förbjudas. **Zep.60.**

■ ■ Vem var du den snygga killen med Viking Line-väska och innebandyklubban som gick två gånger förbi City Livs lite före 5 tiden? **040.**

■ ■ Reporter **Lisa** på Åland 24, gå till fris-sen! Det skall ju vara ett nöje att se på er, inte ett irritationsmoment, vilket gör att vi inte vill se på dig. **040.**

– Verkställt! **Lisa/Åland 24.**

NYANS ROS

...till orkestern **4-fun**, äntligen fick vi höra er och ni var jättebra. Ulricha och Janke rosar.

...till **Gunnevi Styrström** för den härliga gudstjänsten på alla helgons dag, och för att de lade ner krans på vår mamas grav. Det var värmande ord. De anhöriga rosar.

...till **Jeanette** som hjälpte oss med lokalkasus. Kram f o j.

HÄLGE

ZITS

” Det färska förslaget förvandlar Finlands trafikskatte-system till ett av Europas ur miljösynpunkt mest moderna och begripliga.

MILJÖMINISTER STEFAN WALLIN OM ATT
UTSLÄPPEN BESTÄMMER SKATTEN

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

I hemknuten

Maj-Len Lindholm

Jordbrukets ytterligheter

Jag tycker det är intressant att följa med vad som händer och sker inom jordbrukssektorn utanför lilla Ålands gränser. På gott och ont.

Särskilt roligt är det inte att fortsättningsvis få se och höra att djurtransporterna i Europa inte blir bättre, trots ändrade lagar och förordningar. Varken EU:s kommissionärer eller andra höjdare kan i en handvändning ändra dessa mänskors invanda mönster och tänkesätt. Sorgligt nog.

Det tar tid att förändra. Lång tid. För min del tror jag det tar en livstid.

Varför skulle folk i Pamplona i Spanien annars fortsätta med tjurrusningarna till exempel? Det hör till deras kultur förstås, man har hållit på i hundratals år. Om några djur plågas till döds under långa transporter mellan länderna betyder det ingenting för dem som inte vet vad djurplågeri är.

En tysk advokat som äger och brukar ett säteri utanför Toreboda i Sverige är också en riktigt djurplågare. För en tid sedan dömdes han för vanvård av cirka 300 nötkreatur. Han tvingades upphöra med sin ekologiska nötköttproduktion och han fick böta 25.000 kronor.

Han har i alla fall lyckats inhösta cirka 13 miljoner kronor i EU-stöd på sitt svenska säteri de senaste åren, samtidigt som han jobbat som advokat i Tyskland.

I sitt hemland är samma man åtalad för att han vid en rättegång förmekat förintelsen nio gånger. Det kan sluta med både fängelse och yrkesförbud. För min del tycker jag att alla djurplågare också borde få yrkesförbud.

Det ska va stort nu för tiden. Stora arealer och massor med djur, om man är djurbonde vill säga. Stora börsnoterade företag satsar på storjordbruk i Ryssland. Jordbruk har blivit hett också inom storfinansen.

Det är obegripligt och ogripbart för en liten torpare som jag.

Det handlar mycket om ytterligheter i dag. Närproducerat blir allt populärare och medvetna konsumenter förstår att det är viktigt av många skäl. Till exempel miljön, den biologiska mångfalden, öppna landskap och framför allt spårbarheten.

Man ska enkelt kunna spåra matens ursprung, man ska kunna spåra olika djur- och växtsjukdomars uppkomst, spåra allt tillbaka till grunden. Det finns ett fungerande system för det.

I Brasilien är det inte lika enkelt. Där används både hormoner och antibiotika i förebyggande syfte och i Europa har man hittat rester i importerat kött. Nu vill EU stoppa importen och det är inte populärt.

Tja, vad ska man säga? Jag tycker det är en bra markering av EU. Kunde man också ha makten att stoppa allt djurplågeri inom sina egna gränser vore det toppen.

Jag vet inte vilket som är värre, att äta en biff med spår av tillväxthormoner från Brasilien eller en oxfilé från en tjur som transporterats från Tyskland genom Europa till Sicilien för slakt och på vägen brutit benen och blivit nästan ihjältrampad.

Tack och lov kan jag själv plocka nötfilen direkt ur frysen och veta precis hur den blivit till.

President Tarja Halonen markerar Ålands ställning genom att komma till lagtingets öppning. Hon anser rentav att det hör till att republikens president finns på plats när ett nytt lagting tillträder.

President **Tarja Halonen** ser såväl praktiskt som strikt juridiskt på Ålands ställning.

I talet på lagtingets öppning tog hon upp lagen om upphandling, där såväl Ålandsdelegationen som Högsta domstolen ansåg att lagtinget hade överträtt sina befogenheter. Presidenten lyssnade på justitieministeriet och lät lagen träda i kraft. Ett viktigt beslut i en mindre viktig fråga, skrev vi den gången i augusti.

Nu konstaterade president Halonen att det väckte en viss uppståndelse när hon inte följde majoriteten i Högsta domstolen.

– I mitt beslut framhävde jag Ålands ställning som självstyrelse. Jag anser att eventuella ändringar i riksdagens och lagtingets behörighet skall göras genom beslut om ändring av självstyrelselagen som fattas av riksdag och lagting.

Just det. Att världen förändras liksom folks syn på hur lagarna skall tolkas får inte leda till förskjutningar i behörigheten utan att självstyrelselagen först ändras.

Men president Halonen tycker ingalunda att allt skall baseras enbart på lag. Hon ser det som viktigt att diskutera frågor som är gemensamma för Åland och riket och att samordna synpunkterna. Hon sade rent ut att det under de senaste åren har uppstått situationer, där missförstånd och konflikter hade kunnat undvikas genom ett effektivare samarbete.

Missförstånd kan det finnas flera av, men den enda riktigt tydliga konflikten är den om Paf-spelet på internet. Halonen har försökt bilägga konflikten genom att tillsätta landshövding **Peter Lindbäck** som medlare, men det har möjligen inte lyckats, inte än åtminstone.

Men konflikten har heller inte trappats upp. Riksåklagaren har ännu inte tagit ställning till ett eventuellt åtal mot **Roger Nordlund** (c) och **Britt Lundberg** (c) i egenskap av ansvariga för tillsynen.

Ville Halonen med detta säga att viljan till samarbete kunde vara litet större också från åländsk sida?

Och nu är Finlands önskemål om en plats för Åland i EU-parlamentet så officiell den någonsin kan bli. President Halonen talade om för lagtinget att Finland har meddelat att man har krav som gäller Åland om antalet platser i parlamentet tas upp på nytt.

Nu verkar det inte bli så. Men önskemålet har framförts och kan läggas fram för ålänningarna när det härifrån klagas över att Åland har för litet inflytande i EU. Att Åland kunde få en av Finlands ordinarie platser är inget man tar upp på eget bevåg på rikssidan.

Mer spännande är informationen om att det faktiskt blir något av talerätten i EG-domstolen. Den arbetsgrupp som ser på vad som kan göras för att säkerställa att Åland får komma till tals

Medlande president. Tarja Halonen har som president en unik ställning i förhållande till självstyrelsen. Hon tvekar inte att utnyttja den, som i fallet där HD ville fälla en åländsk lag med Halonen vägrade. Hon tvekar inte heller att finns till som något av en medlare, även om det inte alltid är lätt. Paf-konflikten lever, om än på sparlåga just nu.

Foto: ANDREAS DIENERT

kommer enligt Halonen att föreslå pragmatiska förbättringar liksom garantier för att landskapet får sin stämma hörd i mål som rör Åland. Det här är något som kan ordnas helt mellan Åland och riket.

Man kan säga att det är det minsta en rättsstat kan ställa upp med. Det oaktat är det en förbättring och den är välkommen. Det får inte bli fler snusfall, där den felande parten inte ges möjlighet att försvara sig.

Halonen sade att diskussionerna redan nu har lett till att samarbetet och dialogen mellan rikets regering och landskapsregeringen har förbättrats.

Om man får tro åländska ledande politiker så var relationerna rätt nära fryspunkten en tid. Så kan man inte ha det. Då är det bra om någon som står litet på sidan om de dagliga konflik-

terna kan peka på möjliga lösningar.

President Halonen har visat att hon både kan och vill. Men det måste också finnas någon som lyssnar. Helst två.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)

Nyhetstips: Ring, skicka SMS

eller MMS 0457 323 4444

e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonssavdelning och

administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten

tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga

tider telefonsvarare.

Nya Åland: tfn 23 444 vard kl

8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig

utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 441

nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:

Anna Björkroos/Ulf Weman

tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Maj-Len Lindholm

tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466

kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström

tfn (018) 528 478

sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren

tfn (018) 528 457

annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:

Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,

Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag Eller text & mindre annonser Annonser större än 600 mm Färgannonser

Månd fre kl 12 tor kl 14 tor kl 14

Tisd mån kl 12 fre kl 14 fre kl 14

Onsd tis kl 12 må kl 14 må kl 14

Torsd ons kl 12 tis kl 14 tis kl 14

Fred tor kl 12 ons kl 14 ons kl 14

Lörd tor kl 14 tor kl 12 tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.

Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007					
M:HAMN 01.50 1) → 08.00/09.00 1) → 12.55 L 11.00 3) → 17.00/18.30 2) → 23.20 L	ÅBO M:HAMN 12.55 L	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.05 L 1) → 18.15/19.15 1) → 01.40 23.30 L 2) → 06.00/07.30 K 2) → 10.50	STOCKHOLM M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.05 L 1) → 18.15/19.15 1) → 01.40 23.30 L 2) → 06.00/07.30 K 2) → 10.50	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.05 L 1) → 18.15/19.15 1) → 01.40 23.30 L 2) → 06.00/07.30 K 2) → 10.50	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.05 L 1) → 18.15/19.15 1) → 01.40 23.30 L 2) → 06.00/07.30 K 2) → 10.50
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS M:HAMN 04.15	L = Långnäs K = Kapellskär			

- Charter 10–11.11 och 22–26.11. Ring för mera info!
- Charter 11–12.11
- Charter 12.11 avg. 11.50 Långnäs

SILJA LINE
A member of AS Tallink Group
Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00
Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

ÅRSKORT 10€!
Ger rabatt på restor till Tallinn, kom in så berättar vi mera!

ÅLANDSTRAFIKEN 20.8–31.12.2007
Mariehamn–Kapellskär, Kapellskär–Mariehamn
TRAFIKEN INSTÄLLD TOM 22.11
Med anledning av detta vill vi särskilt lyfta fram avgångarna kl 01.10, 04.35, 10.15, 14.25 från Åland–Stockholm.
Från Stockholm–Åland vill vi gärna tipsa er om avgångarna kl 07.45, 16.45, 18.00, 20.10
Vänligen kontakta Viking Lines resebutik för alternativa avgångar, tel 26 211

ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30	03.30 L	07.35	
04.35 M	09.40	14.25 M	19.50	
10.15 M 2)	15.30	23.45 M	→ 10.00	
14.25 M	18.55	14.10 M	08.45	
14.10 M	07.45	01.00 L	21.00	
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30 3)	
07.45 M	18.00 2)			
03.20 L	20.10			

2) Reservation för charteravgång
Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONS-UTRYMME
Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax
Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 6/1 2008
OBS! Lokala tider
Från Eckerö
Alla dagar 8.30 13.30 18.30
Fredag–måndag 8.30 13.30 18.30
Från Grisslehamn
Alla dagar 10.00 15.00 20.00
Torsdag–söndag 10.00 15.00 20.00
Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via City-terminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer fr. Eckerö: 18/10 kl. 8.30, 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00
Ej trafik 24–25/12 samt 31/12 kl. 18.30 och 1/1 2008 kl. 10.00
ECKERÖ LINJEN
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE
Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45
Sönd-tisd 18.00 → M:hamn 02.00
Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30
BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

Fem-dygns-prognos nyan.ax

RING SÅ KÖR VI! **DAGLIG LASTBILSTRAFIK** till och från Åland. Tel. 24 111
TISDAG 6 NOVEMBER 2007 **SAMTRANS**

dagens ålänning | **vädret** | **dagens rätt**

”Jag vill hälsa till Tomten”

Vi fångar Anna Karlsson i farten som är ute på Övernäs skolgård och spelar fotboll med sina vänner. Hon är 14 år och bor med sin familj och katten Ebba i Mariehamn. När vi börjar intervjua Anna, står hennes kompisar Lisa, Johanna och Malin bredvid och ger många förslag på vad Anna ska svara.

Vad brukar du göra på fritiden?
– Det finns ju inte så mycket att göra här på Åland, men jag brukar spela fotboll och umgås med mina vänner.

Spelar du i något lag?
– Jo, jag spelar i IFK Mariehamn F93, med Johanna och Lisa.

Är ni med i någon serie?
– I somras spelade vi i Upplandserien.

Lisa tillägger att de kom trea.

Hur ofta har ni träning?
– Vi tränar två gånger i veckan, men till vintern skall vi börja med tre träningar.

Du sa att det inte finns

Fotboll på rasten. Anna Karlsson är ofta ute på rasten och spelar fotboll på skolgården. Foto: STELLA PIPPING

så mycket att göra här på Åland, vad tycker du att man skulle kunna hitta på?
– Man skulle kanske kunna ha mera evenemang för ungdomar som till exempel konserter, och speciellt på vintern

för då är det så kallt ute.
Vem vill du hälsa till?
Anna tänker ett bra tag, och säger till sist att hon vill hälsa till Tomten!

PIA BENGTS (prao)
STELLA PIPPING (prao)
redaktion@nyan.ax

Tisdag
+5/-3 Stockholm 1,2m +7/+4 Åbo 0,4m +7/+5
+5/-3 Stockholm 3,0m +7/+5 Åbo 3,2m
8/5 temperaturen på dagen/nästa natt 1,7m våghöjden

Onsdag
-0/-2 Stockholm 0,5m +3/+0 Åbo 0,1m +2/-4
+2/-4 Stockholm 0,7m 1,0m

Torsdag
+2/+3 Stockholm +3/+4 Åbo +2/+2
+2/+3 Stockholm 0,7m 1,0m

I går kl 14
Jomala +5 temp. +11,4 1.11. -1,9 5.11.
Åbo +2 temp. +10,7 29.10. -8,0 5.11.
Helsingfors +4 temp. +10,9 29.10. -5,7 5.11.
Stockholm +5 temp. +10,9 29.10. -5,7 5.11.

Max/min temp. 29.10 - 5.11. klo 8
Jomala +11,4 1.11. -1,9 5.11.
Åbo +10,7 29.10. -8,0 5.11.
H:fors +10,9 29.10. -5,7 5.11.

För ett år sedan
Jomala +6 temp. +6
Åbo +4 temp. +4
Helsingfors -0 temp. -0

Vattenståndet i går kl 14
Föglö +6 cm Åbo +12 cm

Solen i dag
Upp 8:15 Ner 16:32
Mariehamn 8:15 16:32
Helsingfors 7:55 16:12
Stockholm 7:19 15:44

Utomlands i går
Köpenhamn +9 Paris 12
Oslo - Wien +8
Bryssel 11 Madrid 18
Berlin +5 Rom 20
Moskva -2 Aten 20
London 10 Las Palmas 22

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Spätta med purjo
1 purjolök
500-600 g rödspättafileer
2 tomater
2-3 schalottenlökar
1 paprika
1/2 gurka
saften och skalet av en 1/2 citron
1 dl naturell yoghurt

Skär 15 cm av purjon, dela på längden och förväll i lite saltat vatten några minuter. Dela spättafileerna på mitten (på längden). Salta och peppra. Rulla in varje spättadel i en bit purjolök, ställ på högkant i en ugnform, grädda i 200 g cirka 10 minuter tills fisken är färdig. Hacka tomater och schalottenlök fint. Skär paprika och gurka i små bitar. Blanda grönsakerna och pressa citronsaft över. Salta och peppra. Rör ner det rivna citronskalet i yoghurten. Servera potatis, citronyoghurt och salsa till fisken.

TIPSA 0457-313-4444 **MESSA 0457-323-4444** **RING 018-23444**

FARSDAG
Överraska pappa med roliga ljus på tårten!
5€
söta saker
Köpmansgatan 1 tfn 23 688
Öppet onsd-fred 10.00-17.00, lunchstängt 12.30-13.30, lörd 10-14. Välkommen in!

ARKIPELAG
Lunchbuffé Tisdag 6.11
Stekt gräslökspanerad torskfile, kall säs
Pannbiffar med ratatouille, GH
Morotsplättar med örtdipp
Dagens soppa
Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

SNART kommer skärgårdsborna till stan ...
Se torsdagens tidning!

DATA GROUP
IT-projekt / service
brother
MFC 240
• Printer
• Scanner / kopiator
• Dokumentmatare
• Separata färgpatroner
NU 99,- Faxmodul ingår i köpet!
(normalpris 169,-)
MKAB.com
Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00
datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

EFVA ATTLING DAG
Torsdag 8.11 kl 12-18
finns vd Paula Kirvesmäki och guldsmed Mia Lindh från Efva Attling på plats och visar upp smyckeskollektionen i vitt och gult guld, samt silver.
Välkommen!
Hasses
UR & GULD
Tel 16 366 i Sittköf

Vintern närmar sig
Har du varmt i vagnen?
Kom och fynda
Lammskinn 49 €
Varm åkpåse 68 €
U-SMA
I Matkrokens hus, Kroklundsv. Ödkarby
Mån-ons 12-15, Mån-tis 18-20, första lördagen i månaden 12-15
Tel. 04573613230

KALMERS PRISSÄNKT
GARMIN NÜVI 200
med Norden inbyggd
Nu prissänkt
€ 179
VIKINGAGRÄND
MÅN-FRE 8-17 LÖRD 10-14 TEL 12 012 WWW.KALMERS.AX

Byt utsikt!
- Träfönster med aluminium utsida
-25 års rötgaranti
- 3-glasfönster med argon
Välkommen in och begär offert!
colorama **Färghuset**
Möckelörondellen tfn 16 216. Öppet: vard 7.30-18, lörd 10-14

EFVA ATTLING DAG
Torsdag 8.11 kl 12-18
finns vd Paula Kirvesmäki och guldsmed Mia Lindh från Efva Attling på plats och visar upp smyckeskollektionen i vitt och gult guld, samt silver.
Välkommen!
Hasses
UR & GULD
Tel 16 366 i Sittköf